Sayın müşterilerim,
Cumhuriyet Bayramı yaklaşıyor.
BAYRAKLARINIZI
Müessesemizden tedarik edebilirsiniz,
Galata, Mahmudiye Cad. No. 106
FEYZULLAH

Cumhuriyet

18 inci yıl sayı: 6162

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı: 24299 - 24290

Cuma 10 Birinciteşrin 1941

YENİ İLK COĞRAFYA
Son tadilâtla ve fevkalâde bir nefasetle neşrolunan Abdülkadir Sadinin bu eseri, Maarif Vekâleti tarafından ilk mekteb[illegible] ve 5 inci sınıflarına kabul olunmuştur. [illegible]üncü 25, 5 inci 36 kuruş. Toptan alanlara tenzilât yapılır.
SEMİH LÛTFİ KİTABEVİ

Türk - Alman ticaret itilâfı imzalandı

Muahedenin esasları

Türkiye ve Almanya, iki sene zarfında 200 milyon liralık eşya mübadele edecekler

İmzalanan muahede ile

Dünyayı yakıp kavuran harb ateşleri içinde kuvvetli, kıymetli ve ileri manalı bir sulh eserine vücud verilmiştir.

Türk - Alman münasebetlerinin dostane mahiyetini tebarüz ettirmek üzere iki taraf hükûmetlerinin tam mutabakatile evvelki gün neşrolunan müşterek tebliği, dün Ankarada imzalanan Türk - Alman ticaret muahedesi takib etti. Bir müddettenberi iki memleket ticaret münasebetlerini tanzim edecek müzakerelere Ankarada devam olunmakta ve ciddî olduğu kadar dostane bir hava içinde cereyan eden bu konuşmaların müspet bir neticeye varacağı bilinmekte idi. İşte bu mes'ud netice tahakkuk ederek dün Ankarada muahede pek samimî merasimle imzalanmış ve bu yeni hâdise iki memleket arasındaki an'anevî dostluk münasebetlerinin en yeni ve kuvvetli bir delilini daha teşkil eylemiştir. Nispetle uzunca bir müddete şamil olan yeni ticaret muahedesinin sulh alâmet ve hatta teminatı olmaktaki mahiyeti iki taraf memleketlerini memnun ettiği kadar şüphesiz bütün dünyada ehemmiyetle takdir olunacaktır.

Harb haricinde bulunan Türkiye muharib, gayrimuharib diğer memleketlerle içinde yaşanılan müşkül hallerin ve şartların imkânları dairesinde ticarî münasebetler idamesine çalışmaktan geri durmamaktadır. Harb, gayrimuharib memleketlerin iktısadî hayatları üzerinde de müessir olmaktan hâli kalmadığı cihetle bu kanlı hailenin istihsal ve mübadelede husule getirdiği müşkülât sulhun ne büyük bir nimet olduğunu, yalnız muhariblere değil, gayrimuhariblere dahi hergün yeni yeni delillerile ispat ediyor. Bu bakımdan dün Ankarada imzalanan Alman - Türk ticaret muahedesinin alelâde zamanlara nispetle pek büyük bir kıymeti haiz olduğu bilhassa kabul ve teslim edilmek lâzım gelir.

Bir kere muahedenin taallûk ettiği mübadele hacmi iki taraf için de yüzer milyon liralık olmak üzere büyüktür. Taraflardan biri, yani Almanya harbin bütün ağırlıklarına tahammül edip giden bir memleket, diğeri, yani Türkiye ne cisa ayni narbin tesirlerile kendi âleminde kendine göre zorluklara maruz diğer bir memleket oldukları halde bir hamlede bu kadar büyük hacimli bir mübadeleyi velevki iki sene zarfında icra edebilmek gayret ve azmini göstermişler ve karşılıklı olarak bu büyük miktarı dolduracak eşyayı da tayin ve tespit eyliyebilmişlerdir. Bu her iki tarafın hayatiyetleri kadar hüsnüniyetlerinin de açık ve parlak bir delili sayılmalıdır.

Filhakika eşsiz bir harbin yaratageldiği büyük zorluklar içinde velevki iki yıl zarfında ikmal olunacak bu kadar büyük hacimli bir muahede akdolunabilmesi için iktiham edilmiş olan müşkülâtın azameti düşünülmeğe değer. Mübadele haddi zatında nekadar zarurî ve hayırlı bir iş olursa olsun geçirilen zamanın fevkalâdeliği içinde mütekabilen verilebilecek mallar üzerinde anlaşmak büyük bir mesele idi. Sonra da bu eşyanın kıymetlerini karşılaştıracak tediye şekillerinin tayini de onun kadar mühim diğer bir mesele ile Alman başmurahhası Doktor Clodius'un riyasetindeki Alman heyetile Türk murahhasları işte bu müşkül meseleleri halletmeğe muvaffak olmuşlardır. Bu neticeye varılmak hususunda her iki tarafın gayret ve hüsnü niyetlerile birlikte iki memleket münasebetlerinin ötedenberi müesses ve carî, tabiî ve an'anevî dostane şekillerine de büyük bir hisse ayırmak lâzım geldiğine şüphe yoktur

Filhakika beynelmilel mübadele işlerinde Türk - Alman iktısadî münasebetleri ötedenberi karşılıklı emniyet ve inzibatın tabiî kolaylıkları ile cereyan etmek şiarını kazanmıştır. Türkiye ihracatının çoğu Almanyaya gider, ve bunun tabiî neticesi olarak da ithalâtımızın çoğu Almanyadan yapılır. Mütekabil vaziyetleri ötedenberi böyle müesses olan iki dost memleketin dün Ankarada imzalanan büyük hacimli ticaret muahedenamesi üzerinde anlaşmaları işte bilhassa bu an'anevî münasebetlerden dolayı kolay olmuştur, diyebiliriz. Tediye anlaşmasının da bütün kolaylık imkânını gene iki tarafın yekdiğeri uzun tecrübelerle pek iyi tanıyıp bilmiş olmalarında bulunduğunda şüphe yoktur.

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Tediye anlaşması da yapıldı

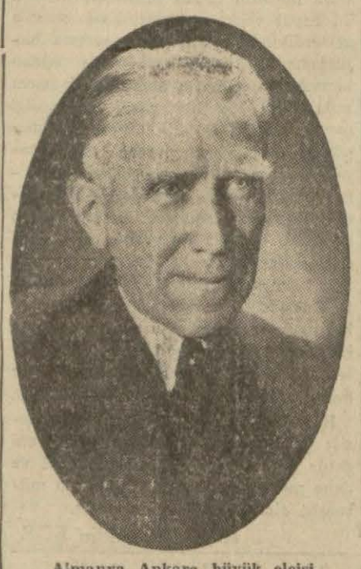

Almanya Ankara büyük elçisi Von Papen

Mübadelelerden mütevellid tediye şekilleri

Geniş esaslar dahilinde ve muahede haricindeki tediyelere de şamil olarak tanzim edildi

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu

Alman ticaret heyeti reisi orta elçi Dr. Clodius

Alman harb tebliği

Üç Sovyet ordusu daha imha ediliyor

«Mareşal Timuçenko son ordularını da feda etmiştir»

Bir habere göre, Almanlar Moskovaya 100 kilometre yaklaştılar

Berlin 9 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Dün hususi bir tebliğle de bildirilmiş olduğu üzere bir Alman zırhlı ordusu İtalyan, Macar ve Slovak teşekküllerile takviye edilmiş olarak Dnieperpetrovsk'un şark kesiminden hareket etmiş ve Azak denizine inerek Melitopol yakınlarında mağlub edilen 9 uncu Sovyet ordusunun ric'atini kesmiştir.

Ayni zamanda Alman teşekkülleri doğuya doğru ileri yürüyüşlerine devam etmişlerdir. Bu takı besnasında muha-

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

Ankara 9 (Telefonla) — Memleketimizle Almanya arasında yeni bir ticaret muahedesi imzalamak üzere Ankaraya gelmiş olan orta elçi doktor Clodius'un riyasetindeki Alman heyetile bir kaç haftadır müzakereler yapılmakta idi. Esas itibarile böyle bir yeni akdin yapılmasında ve iki taraf ihtiyaclarile tediye şartlarını imkân nispetinde müsaid karşılayabilecek bir şekle varılmasında prensip mutabakatı olmakla beraber, daha ziyade teferruat üzerinde konuşuluyordu. Müzakereler nihayet kat'i hal şekline varmış ve muahede bugün şehrimizde imzalanmıştır.

Anlaşmaları Almanya namına büyük elçi von Papen, Alman murahhas heyeti reisi orta elçi Doktor Clodius ve Türkiye namına da Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu, Türk murahhas heyeti reisi büyük elçi Numan Menemencioğlu ve Ticaret Vekâleti Müsteşarı Halid Nazmi Keşmir imza etmişlerdir.

Bu itilâfa göre Türkiye ve Almanya iki sene zarfında, karşılıklı ihracatları-

(Arkası sahife 3, sütun 6 da)

Sovyet harb tebliği

Kıt'alarımız Orel şehrini tahliye etti

Londra, Moskovanın akıbetini vahim görmeğe başladı

Almanlar iki milyon asker ve beş bin tankla hücum ediyorlar

Moskova 9 (a.a.) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından dün gece yarısı neşredilen tebliğ:

8 teşrinievvel günü kıt'alarımız bütün cephede düşmanla muharebe etmişlerdir. Bu muharebeler Viyasma, Briansk ve Melitopol istikametlerinde çok şiddetli olmuştur.

Anudâne muharebelerden sonra kıtalarımız Orel'i tahliye etmişlerdir.

6 teşrinievvelde hava muharebelerinde 19 düşman tayyaresi düşürülmüştür. 12 tayyare kaybettik. 7 teşrinievvelde

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Ticaret ve tediye itilâflarının hükümleri

Ankara 9 (a.a.) — Son haftalar zarfında Ankarada cereyan etmiş olan Türk - Alman iktısadî müzakereleri bazı anlaşmaların imzalanmasına müncer olmuştur.

İki memleket arasındaki ticarî mübadelelerin tanzimine dair olan bu uzun vadeli anlaşma ile iktısadî münasebetler 31 mart 1934 tarihine kadar tanzim edilmiş bulunmaktadır. Bu müddet için her iki taraftan takriben 100,000,000 ar liralık ihracat tespit edilmiştir. Bu had dahilinde Almanya tarafından Türkiyeye bu memleketi bilhassa alâkadar eden sınaî mamulât ve betahsis demir sanayii ve harb levazımı da dahil olmak üzere demiri işleyen sanayi mamulâtı verilecektir. Türkiye de Almanyaya bu memlekete müteveccih ihracatının daima kısmı mühimmini teşkil etmiş olan mevaddı iptidaiye ile zahireleri ve tercihan pamuk, tütün, zeytinyağı ve madenler verecektir.

Ayni zamanda imzalanan tediye anlaşması ile de Türkiye ile Almanya arasında ticarî mübadelelere dair anlaşmadan mütevellid bütün tediyat ile iki memleket arasındaki diğer her türlü münasebattan mütevellid tediyat çok geniş bir esas dahilinde tanzim edilmiş bulunmaktadır.

Müzakerat her iki tarafça Türkiye ile Almanya arasındaki ananevî münasebatı tavsif eden tam dostluk havası içinde idare edilmiştir. İki hükûmet memleketleri arasındaki iktısadî mübadelelerin esasını uzun bir zaman için tespit etmek suretile iktısadî sahada Türkiye ile Almanya arasında daima mevcud bulunmuş olan sıkı münasebatı en geniş mikyasta nazarı itibara almağa gayret etmişlerdir.

Hitlerin son gündelik emri

«Bu senenin kat'î meydan muharebesi başlamıştır»

«Düşmana ve bu harbin büyük mes'ulü olan İngiltereye altından kalkamıyacağı darbe indirilecektir»

Berlin 9 (a.a.) — Hitler Rus cephesindeki askerlerine aşağıdaki günde'ik emri göndermiştir:

— Doğu cephesi askerleri,

Milletimizin varlığı ve istikbali endişesile düşmanın son andaki tehdid edici taarruzunu önlemek üzere 22 haziranda sizlere müracaate karar verdim. Kremlin'dekilerin fikri yalnız Almanyayı değil, ayni zamanda Avrupayı da imha etmek olduğunu bugün biliyoruz.

Arkadaşlar,

Bu arada iki şey görmüşsünüzdür:

1 — Bu düşman en büyük korkularımızı bile aşacak derecede fevkalâde silâhlanmıştı.

2 — Eğer bu barbar düşman on binlerce tankını bizden evvel harekete getirebilmiş olsaydı bizim milletimiz de, bütün medeniyet âlemi de mahvolacaktı.

Köylü ve işçi cennetini kendi gözlerinizle gördünüz. Bütün dünyayı besliyecek derecede geniş ve bereketli bir

(Arkası sahife 3, sütun 6 da)

Sofya elçimiz Şevki Berkeri kaybettik

Merhumun cenazesi yakında Edirne yolu ile memlekete getirilecek

Merhum Sofya elçimiz Şevki Berker

Edirne 9 (Telefonla) — Sofya elçimiz Şevki Berker vefat etmiştir. Haber alındığına göre, merhumun cenazesi bir kaç güne kadar Svilingrad - Edirne yolile memleketimize getirilecektir.

***

Vefatını teessürle haber verdiğimiz Şevki Berker diplomasimizin en mümtaz simalarından biri idi. Galatasaray lisesinden mezun olan merhum, Hariciyeye intisab ederek uzun müddet Hususî Kalem müdürlüğünde ve Harici-

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Askerî vaziyet

Alman - Rus harbinin son taarruzları

Almanlarca böyle addedilen harekât Sovyetler Birliği ordularının tamamen ortadan kaldırılmasını istihdaf etmektedir

Yazan: Emekli General
H. Emir Erkilet

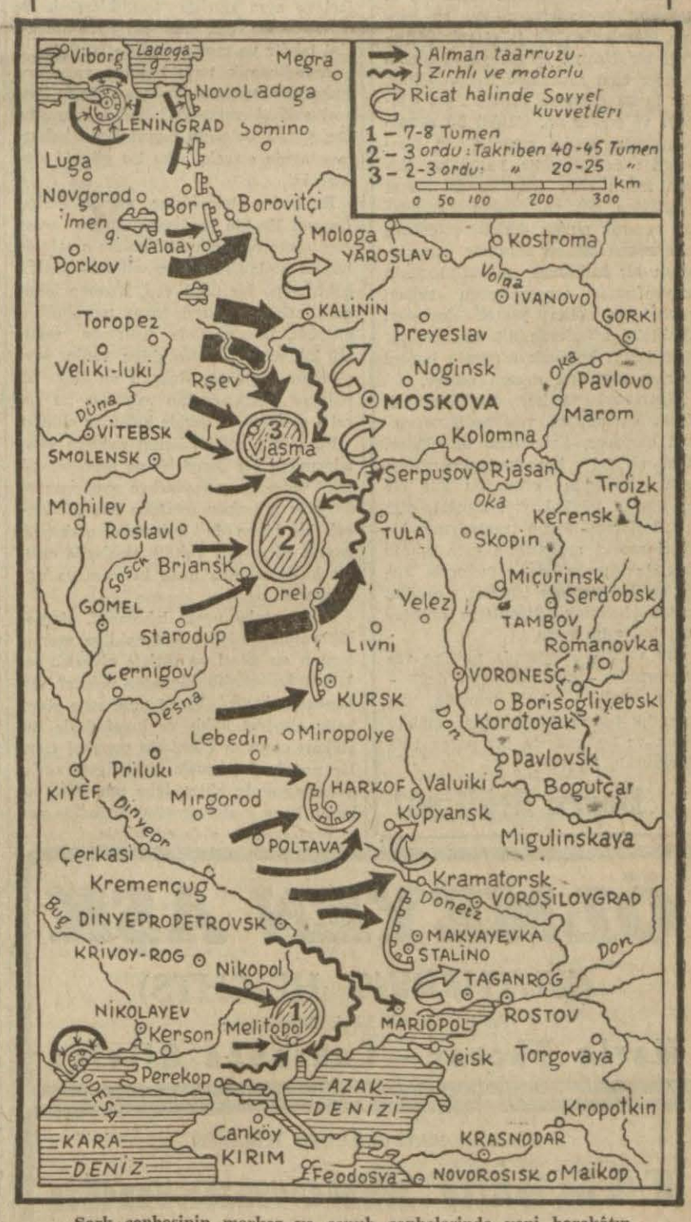

Şark cephesinin merkez ve cenub cephelerinde yeni harekâtın inkişaf istikametlerini gösterir harita

Almanların doğu cephesinde, ve bilhassa merkez bölgesinde, 2 ilkteşrinden itibaren başladıkları büyük yarma ve sarma harb hareketlerinden maksad kıştan evvel Rus muharebe cephesini yıkmak olduğu muhakkaktır. Bu maksad, Alman askeri kuvvetlerinin başbuğu sıfatile Hitler tarafından 2 ilkteşrin günü Alman askerlerine tebliğ ve fakat matbuata ancak şimdi tevdi olunan beyannamede açıkça söylenmiştir.

Filvaki dün neşrolunan fevkalâde ve alelâde Alman ve hatta Sovyet tebliğlerinden anlıyoruz ki İlmen gölü cenubundan Azak denizine kadar uzanan Sovyet muharebe cephesi merkezde tamamile ve derin bir surette yarılmış, ve diğer kısımlarda bozularak umumi bir Sovyet ricati başlamıştır. Moskovanın tahliye edilmeğe başlandığı da verilen haberler cümlesindendir.

Alman şimal ordular grupunun 2 ilkteşrinden itibaren yaptığı seri ve şiddetli yarma ve ihata hareketleri neticesinde Wiyasma civarında müteaddid Sovyet ordularının ihata edilerek esir ve imha edilmeğe başlandıklarını dün yazmıştık. Her nekadar Anadolu Ajansı müteaddid kolordulardan bahsettiyse de Alman tebliği Wiyasma'da çevrilenlerin müteaddid Sovyet orduları olduklarını tasrih etmişti.

Ondan sonra Briyansk'da ayrıca 3 Sovyet ordusunun çevrildiği tebliğ olunmuştur. Ruslar Orel mevkiini tahliye ettiklerini bildirdiklerine göre bahis mevzuu olan imha muharebesinin şümulü pek büyüktür. Berlin askeri mahfilleri Briyansk ve Wiyasma'da çevrilmiş olan iki büyük Sovyet grupunun kuvvetini 60-70 tümen yani 5-6 ordu tahmin ediyorlar. Timuçenko orduları 2.5 aydanberi takviye edildikleri halde, muharebelerle fazla yıpranmamış olduklarından buradaki kıt'alar dolgun mevcudlu farz

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Murakabe Komisyonu haklı kararında ısrar etti

Meşhur odun raporunu hazırlayan oduncularla murakıb Süreyya nihayet Müddeiumumiliğe tevdi olunuyor

Odun tacirlerinden birisi Murakabe Komisyonunda taleblerini izah ederken

Fiat Murakabe komisyonu dün Vali ve Belediye reisi Dr. Lûtfi Kırdarın riyaseti altında saat 14.30 dan 20,30 a kadar tam altı saat süren çok münakaşalı uzun bir içtima yaparak müzminleşen odun meselesi hakkındaki kat'i kararını vermiştir.

İçtimadan evvel ve toplantı arasında Vali, şehrimizde bulunan Ticaret Vekili Mümtaz Ökmenle görüşmüş ve içtimada Ticaret Vekâletini temsilen Vekâletin Fiat Murakabe müdürü Mahmud Seyda hazır bulunmuştur.

Dünkü içtimaa ticarî işler ve bilhassa odun işlerinde ihtisası bulunan Şehir Meclisi azasından Ferid Hamal, Parti Vilâyet heyeti azasından Aziz Ak ve daha bazı eksperlerin dinlenilmesile başlanmıştır. Bundan sonra komisyon odun işinin evveliyatından başlıyarak bugüne kadar geçirdiği safhaları, veri-

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Dünyadan akisler

Sür'at mücadelesi

Karada, suda ve gökte son hızla gidebilmek havanın mukavemetini hiçe indirmekle kabildir

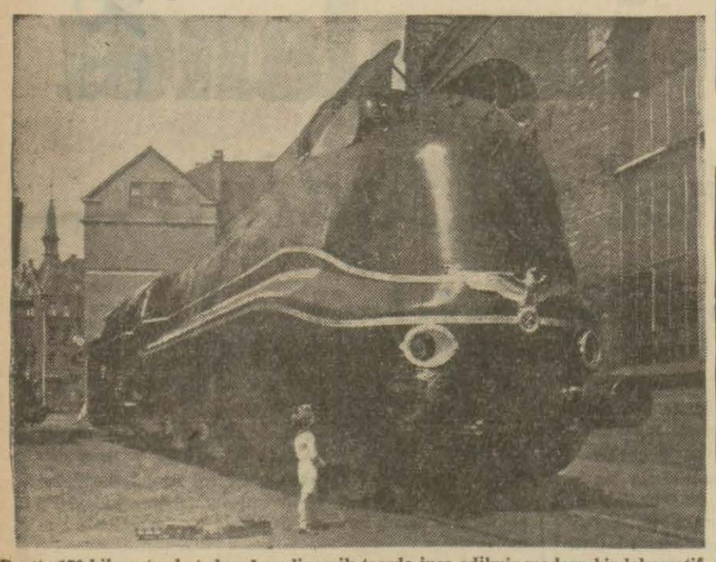

Saatte 170 kilometre kateden Aerodinamik tarzda inşa edilmiş modern bir lokomotif

Bugün, ilk defa vücude getirilmiş olan lokomotif, buharlı gemi, otomobil ve uçak modellerini gördüğümüz vakit kendimizi gülmekten menedemiyoruz. Çünkü aradan geçen zaman zarfında ilim ve teknik o kadar ilerledi ve bu nakliye vasıtalarının şekli o derece tekâmül etti ki onların şimdiki kalıb ve kıyafetlerile ecdadları arasında hemen hemen hiç bir münasebet kalmamış gibidir. Biri ile karşılaşınca diğerini hatırlamak imkânı yoktur.

Her memleket halkı konforlu ekspres trenlerine, lüks kamaralı vapurlara, rahat ve baş döndürücü sür'atle giden otomobillere, yolcu uçaklarına o kadar alışmışlardı ki ikinci büyük harb çıkıp da bunların bir kısmından mahrum kalınca, sanki insanlar yaradılıkları andan itibaren böyle seyahat ediyorlarmış gibi sonsuz bir ye'se düştüler. Atlı arabalar, yelkenli kayıklar değil, biraz yavaş giden otomobiller, vapurlar bile onların canını sıkıyor, sabırsızlıktan ve tahammülsüzlükten sinirlenmelerine sebebiyet veriyor.

Evet, beşeriyet asırlardanberi hep şu gaye uğrunda alınteri döküyor ve vücud yıpratıyor: Daha mükemmel ve daha çabuk!.

Daha mükemmel için ne kadar zihin yorduysa, daha çabuk için de o kadar kafa patlatmış ve nihayet şu sırrı meydana çıkarmıştır: Son hızla gidebilmek, havanın mukavemetini hiçe indirmekle kabildir. Şimdilik buna imkân görmeyince o mukavemeti mümkün olduğu kadar azaltmaya çalışıyor.

İlk lokomotif, manda arabalarından biraz hızlı gidiyor, ilk otomobil beygirli landoları ancak yarı yolda bırakabiliyordu. İlk uçağın kırdığı sür'at rekoru ise saatte ancak 41 kilometre hızla uçabilmesiydi. O vakte kadar hava tabakası ancak kuvvetli bir rüzgâr veya fırtına halinde tecelli ettiği anda ilerlemeğe mâni telâkki ediliyordu. Fakat anlaşıldı ki karada, suda ve gökte yürüyen, koşan, kayan her nakliye vasıtası sade kendi ağırlığını sürüklemek için kuvvet sarfetmiyor, ayrıca önüne tesadüf eden hava tabakasını da yarmak için kudret israf ediyor, bu suretle elde edebileceği sür'atten mühim bir kısmını kaybediyor.

Binaenaleyh nakliye vasıtalarının havayı kolayca yarabilecek ve onun içinde rahatça seyredebilecek biçimde inşa edilmeleri de düşünülmeğe başlandı.

Aerodinamik tarz ilk defa Pariste ve Göttingen'de 1907 tarihinde uçaklara tatbik olundu. Alâkadarlar bu şekil uçakların aynı makinelerle teçhiz edildikleri ve aynı ağırlığı taşıdıkları halde diğerlerinden çok daha sür'atli gittiklerini takdir ve memnuniyetle gördüler.

Aerodinamik tarz; nakliye vasıtasına yukarıdan aşağıya damlayan bir su katresi şeklini vermeği istihdaf ediyordu. Ön, yarım dairenin tepesi biraz kabarmış tarzda olacak, arka ise gitgide sivrilecekti.

Bu biçim otomobiller ancak Birinci Umumî Harbin mütarekesinden sonra görülmeğe başlandı ve bunları o şekilde büyük otobüsler, «Stromolinle - elektrikli tren» ler takib etti. Kısmen lokomotiflerin de o tarzda inşası teşebbüsüne girişildi. Demiryolları üzerinde saatte 120 kilometre sür'etle giden trenler seyrüsefere koyuldu. Buharlı ve elektrikli nakliye vasıtalarından vapurlar bu suretle sür'atçe en geride kalanlar oldular.

Bu günün mühendisleri nakliye vasıtalarından her hangi birine aerodinamik şekil vermeğe çalışırlarken ayni zamanda göze mümkün mertebe hoş görünecek bir biçim de meydana getirmeğe gayret ediyorlar. Teknik esaslarda estetik kaidelerinden uzak kalmamaya uğraşıyorlar.

Fakat acaba uçak, lokomotif, otomobil, vapur ve saire gibi nakliye vasıtalarının en güzel ve sür'ate elverişli şekilleri bu günkü biçimleri midir? Hiç şüphesiz, hayır... Yirmi otuz sene sonra belki şimdiki kalıb ve kıyafetlerle hiç alâkası olmıyan büsbütün yepyeni tarzlar meydana çıkacak, insaniyet sür'at mücadelesinde biraz daha muvaffak olacak, hava mukavemetini kırmakta yeni yeni zaferler elde edecektir.

Doğru değil mi?

Nakliye vasıtalarında temizlik ve rahatlık

Nakliye vasıtalarında temizlik ve rahatlık her yolcunun bunları işleten idarelerden ilk iş olarak istiyeceği bir haktır. İçinde yaşadığımıza benzer bazı fevkalâde hallerde halk bir kısım rahatını pekâlâ feda edebilir ve ediyor da. Çünkü bu rahatsızlıkların önüne geçmek hiç kimsenin elinde değildir. Fakat biz, bazan ıslahı elde olanlara da ihmal yüzünden göz yumuyoruz. Evvelce de yazarak nazarı dikkati celbetmiş olmamıza rağmen Kadıköy vapurlarının bir kısmında müstahdeminin kaynattıkları tencerelerden taştığı muhakkak olan yemek kokuları muhtelif seferlerde alt ve üst kat yolcularını boğacak derecede buram buram tütmekte devam ediyor.

Tramvaylarda ise, temizliğe pek fazla ehemmiyet verilmediğine şahid oluyoruz. Seferlerini bitirdikleri zaman iyi havalandırılmadıkları için sabahleyin erkenden bile bir çoklarının içi kokuyor. Meselâ, dün bir Beşiktaş - Fatih tramvayının birinci mevki arabasında orta camın dışındaki muhafaza çubuğunda kuruyup kalmış kuş ifrazatı, oradan sokağa bakmak istiyenlerin midelerini bulandırıyordu.

Bu vaziyet karşısında nakliye vasıtalarında - kabil olmıyan değil - lâkin kabil olan temizlik ve rahatlık işlerile biraz daha alâkalı olsak ve bu hususta bir parça titiz davransak, diyoruz;

Doğru değil mi?

ÖLMEYEN AŞK

(WUTHERING HEIGHTS)

En büyük aşk filmi. Başrollerde:

Marle Oberon – Laurence Olivier

BU GÜN MATİNELERDEN İTİBAREN

TAKSİM Sinemasında

İlk büyük macera filmi; tamamen renkli:

TALİH ADASI

Hissî, müessir ve ihtiraslı filmi başlıyor.

Esrarengiz adanın balta girmemiş ormanı

Haydudlar ininde... 2 kadın tehlikede...

Amerikan donanması tarafından kurtarılışı.

Ormanlar Hâkimi

Türkçe sözlü ilk büyük film

Pek yakında SARAY Sinemasında

Şehir haberleri

Ticaret Vekilinin dünkü tetkikleri

Mümtaz Ökmen, muhtelif idare makamlarile temaslar yaptı

Şehrimizde bulunan Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen, dün öğleden evvel bölge Ticaret müdürlüğüne gelerek burada bir müddet meşgul olmuş ve Bölge Ticaret müdürü Necmeddin Mete ile görüşmüştür. Vekil, bundan sonra sırasile Toprak Mahsulleri umum müdür muavini Şakir Turalı, Ticaret Ofisi müdür muavini Muzaffer, Petrol Ofis müdür muavini Nejadı kabul etmiştir.

Saat 13 e kadar Bölge Ticaret Müdürlüğünde kalan Ticaret Vekili, öğleden sonra tekrar Ticaret Müdürlüğüne gelmiştir. Burada bir müddet meşgul olan Vekil, buradan sonra Ticaret Odasını ziyaret etmiş ve burada Ticaret Odası reisleri Mitat Nemli ve Ahmed Kara ile saat 18,30 a kadar 2.5 saatlik bir görüşme yapmıştır. Bu görüşmeye bir aralık Ticaret Odası umumî Kâtibi Avni Abacı da iştirak etmiştir.

Öğrendiğimize göre Vekil, Ticaret Odasında erbabı ticaret ve sanayiin istekleri üzerinde sualler sormuş ve bu meyanda tütün ve et ticareti üzerinde ehemmiyetle durmuştur. Bilhassa İngiltere ve Almanya ile yapılan anlaşmaların tatbikatı takarrür etmiştir.

Ticaret Vekili bugün İthalât ve İhracat birliklerinde meşgul olmuştur.

Bükreş elçimiz

On beş gündenberi mezunen memleketimizde bulunan Bükreş büyük elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver bu sabah hususî otomobille ve Sofya yolile Bükreşe dönecektir.

Et meselesi halledildi

Et meselesi hakkında alâkadar makamların aldığı tedbirler neticesinde dün Hayvan Borsası pay mahallinde fazla kasablık hayvan arzedilmiş ve 2000 koyun kesilmiştir. Bu koyunlar Fiat Murakabe memurlarının nezareti altında bütün kasablara tevzi edilmiştir. Bugün kasablara bu itibarla daha fazla et gelmiş olacaktır.

Diğer taraftan et buhranını yaratanlar hakkında tahkikat devam etmektedir.

Cumhuriyet bayramına hazırlık

29 birinciteşrinde Cumhuriyetin 18 inci yıldönümü yurd içinde bütün şehir, kasaba ve köylerde yurd dışında Türk elçi ve konsolosluklarında Türk vatandaşlarının iştirakile ve fevkalâde merasimle kutlanacaktır. Bu münasebetle şimdiden hazırlıklara başlanmış, vilâyet, kaza, nahiye ve köylerde kutlama programlarının tanzimi için komiteler kurulmuştur. Ayrıca mekteblerde de, bayramın coşkunlukla kutlanmasını temin maksadile zengin programlar yapılmaktadır.

Yüksek Mühendis okuluna alınan talebe

Yüksek Mühendis okulunun kabul imtihanları bitmiş, kazanan talebenin isimleri ilân edilmiştir. İmtihanlara 603 talebe girmiş, bunun 127 si muvaffak olmuştur. Kabul edilen talebenin 37 si nehari, 90 ı da leyli olacaktır. Bu yıl açılmasına karar verilen tayyare şubesine, makine şubesi beşinci sınıf talebesinden 8 talebe ayrılmıştır. Tayyare şubesi talebesi stajlarını İstanbul ve Ankaradaki tayyare fabrikalarında yapacaklardır.

Tababette

Devir açan yeni ilâc

Sulfa mucizeleri

Yazan: **Ragıb Nureddin Ege**

Şu son bir kaç sene zarfında doktorların her tarafta kolaylıkla bulup hastalarına tatbik edebildikleri yeni ilâçlar serisi beşerin bir çok ıstırabına derman olmakta ve ölüm nispetini hayrete şayan bir derecede azaltmaktadır. Evvelki sene bu tebeşir beyazı renginde olan minimini tabletcikler yalnız Birleşik Amerika hükûmetlerinde zatürreeden, hummayı nefasiden, iltihabı sahayadan, gazli gangrenden ve daha bu ayarda sair tehlikeli hastalıklardan mustarib 50 binden fazla insanın hayatını kurtarmıştır. Geçen sene zarfında yapılan müşahedeler ise daha hayret verici bir mahiyettedir.

Sulfanilamide ve bunun müştakkatı olan sulfapyridine, artık tecrübe devirlerini geçirmiş ve doktorluğun en halâskâr ilâçları arasına karışmış bulunuyor. Şimdi gene bu esasa aid olmak üzere hazırlanan sulhatfiazol, (Sulfa Mucizeleri) ismi verilen müstahzarlar arasına karışmakta ve beşeriyetin sıhhat tarihinde yeni bir devir açmaktadır.

Asırlardanberi doktorlar; tıpkı Dr. Ehrlich'in salvarsanının vücud içinde frengi spiroçetlerini harab ettiği gibi vücude yerleşmiş olan bakterileri insana bir zarar vermeden öldürmeyi düşünmekte idiler. 1935 te Dr. Gerhard Domagk; tavşan ve farelerde menşei bakteriler olan hastalıkları tedavi için tuğla kırmızısı renginde (Prontosil) namında bir ilâcı tecrübe ediyordu. O sıralarda doktorun kızı elini bir iğne ile yaralayarak kanını zehirlemiş bulundu. Kızı tedaviye koşan doktorlar vaziyetin çok tehlikeli olduğunu söylediler. Dr. Domagk da kızına üzerinde çalışmakta olduğu protosili tatbik etti. İltihab derhal kayboldu ve kız kurtuldu.

Bunun üzerine Almanya ve Fransada protosilin muhtelif çeşidleri hazırlanarak piyasaya sevkolunmağa başladı. Bu ilâc streptococ, pneumococ, staphylococ, gonococ basilleri tarafından vücude getirilen her türlü iltihablara karşı geniş bir şifa hassasını haiz bulunuyordu. İlâcın tesirlerinden tamamen mutmain olmıyan Amerikan ve İngiliz laboratuarları protosili parçalayarak bunun muhtelif terkibleri üzerinde çalışmağa koyuldular. Nihayet bunu terkib eden cisimlerden ancak sulfonamide ismi verilen bir parçanın en müessir kısmı olduğunu anladılar. İşte bütün dikkatlerini bunun üzerine teksif ederek pek çok tecrübelerden sonra bu cevheri esas tutmak suretile muhtelif müstahzarları meydana getirdiler.

Bu suretle hazırlanan ana cevher, yani sulfanilamide tıb üstadlarının en müşkülpesendlerini bile memnun edecek bir liyakatte olarak eczanelerin raflarında yer almış oldu. Sulfanilamide; yalnız bir cins iltihabın şaffi bir ilâcı değil, menşei bakterili olan otuzdan fazla öldürücü hastalıkların yegâne devasıdır.

Bu ilâcın tecrübelerine başlandığı esnalarda, 1937 de, Birleşik Amerikada senede takriben 450 bin kişi zatürreeye tutuluyor ve bunun yüzde yirmi beşi, yani 120 bini ölüyordu. Bu ilâcı Western Pennsylvania hastanesinde doktorlar otuz iki çeşid bulunan zatürreenin en tehlikelisi olan (Tıb: III) ü üzerinde tecrübe ederek, şu neticeye vardılar: Hastalardan bir grup sulfanilami tabletlerile, diğer grup da müteamil usulle tedavi edildiler. Birinci grupun beşte dördü iyileştikleri halde ikinci grupun beşte dördü öldü. Sulfanilamide; hastalığın krizini tacil ediyor, teneffüs sakinleşiyor, nabız ve hararet sür'atle tabiileşiyor. Bu tecrübelerden sonra sulfanilamide zatürreenin bütün şekillerinde kullanılmağa başlandı. Gene bu esasa istinaden vücude getirilen sulfapyridine de şifa nisbetini daha büyük bir nisbette artırmış oldu. Bu ilâcı tecrübe için zatürreenin, istisnasız yüzde 75 öldürücü bulunduğu asırdanberi tıb tarihi bu hastalıktan sağ kalabilmiş yalnız (65) vak'a kaydetmiş bulunurken şu son bir sene içinde sulfanilamidele tedavi edilen 40 hastanın hepsi şifaya kavuşmuş ve bu hastalıktan ölüm nispeti yüzde 35 e düşmüştür. Yılancık hastalığı umumiyetle yüzde 15 ölümle neticelenen bir afettir; hele çocuklarla ihtiyarlarda bu nispet yüzde 75 e kadar yükselmektedir. Amerikada sulfanilamide sayesinde bu ölüm nispeti yüzde dörde düşmüş ve Glascow'da yapılan bir tecrübe sonunda bu nispet yüzde 2.3 e kadar indirilmiştir.

Temizliğine dikkat edilmiyen yaraların maruz kaldığı gazli gangren âfeti umumiyetle ya ölümü, yahud kolaylıkla kesilebilecek bir yerde ise, o uzvun kesilmesini intac ederdi. Boston'da meşhur Johns Hopkins müessesesinde sulfanilamide ile tedavinin başlıca üstadlarından birisi olan Dr. Perrin H. Long; «Fakat şimdi... Sulfanilamide'in gazli gangren basilleri üzerine olan seri tesiri akıllara durgunluk verecek bir derecededir» demiştir.

Bu ilâcların (Sulfa Mucizesi) denilen bu hayat verici tesirlerini ne suretle gösterdikleri, henüz, bir muamma halindedir. Bu vakte kadar elde edilen kanaat; bu cevherin doğrudan doğruya mikroblara hiç bir zarar vermediği merkezindedir. Çünkü; bir tecrübe tüpünde sulfapyridine muvacehesinde yapılan kültürlerde pneumococların huzurla yaşadıkları ve üredikleri görülmüştür. Halbuki pneumococlu zatürreeden mustarib bir hastaya verilen ayni dozdaki sulfapyridine hastayı tamamen şifaya kavuşturmuştur. Şu takdirde; (Sulfa Mucizesi) mikropları öldürmüyor, fakat uzviyete lâzım olan yardım ve mukavemeti vererek onun muhafız hücrelerinin zaferle nihayetlenmesi mukarrer mücadelelerini himaye ediyor demektir.

Bugünkü tıb âleminde (Sulfa Mucizesi); tıpkı Louis Pasteur'ün açtığı yeni devir gibi; insanlık tarihinde ikinci ve daha mes'ud bir kurtuluş devrinin mübeşşiri olarak selâmlanmaktadır.

Ragıb Nureddin EGE

Çamaşır yıkarken yandı

Kadıköyünde Moda caddesinde 238 numaralı evde oturan 70 yaşlarında Ester, mutfakta çamaşır yıkarken ocaktan sıçrıyan kıvılcım eteklerini tutuşturmuştur. Ester, muhtelif yerlerinden ağır surette yanmıştır.

Ölüm

Merhum Veli Rıza Paşazade ve Ziraat Bankası memurlarından Bayan Melâhatle Bay Enver eşi Bayan Naifenin pederleri Babıseraskeri evrak memurlarından emekli Bay Reşad Işın kısa bir hastalığı müteakib 8/10/941 tarihinde vefat etmiştir. Cenazesi Feriköy aile kabristanına defnedilmiştir. Allah rahmet eylesin.

***

Levazım üsteğmeni Muzaffer, askeri kimya mühendisi talebesinden Arif ve Üniversite talebesinden Sadeddin ve Ticaret okulu talebelerinden Salâhaddin ve ilk okul talebelerinden Necmeddin Ünsoyun babaları Ziraat Bankasının kuruluşundan itibaren 35 sene büyük hizmetleri sebkat eden mütekaid Sabri Ünsoy kısa bir rahatsızlıktan sonra Ramazanı Şerifin 17 nci perşembe gecesi saat 19,40 ta rahmeti rahmana kavuşmuştur.

Cenazesi bugün Kadıköy Halkevi ittisalindeki hanesinden kaldırılarak namazı Aksaray Valide camiinde öğleyin kılındıktan sonra Merkezefendideki aile kabristanına defnedilecektir. Akraba ve dostlarının cenazesine iştirak etmelerini dileriz.

Siyasal Bilgiler okuluna alınacak talebe

Siyasal Bilgiler okulu kabul imtihanlarına bu sene 500 talebe girmiştir. Yeni ek kanununa göre, okula her sene Dahiliye Vekâleti hesabına 100 e kadar talebe alınabilecektir. Alınacak miktar, Dahiliye bütçesine konacak tahsisatla mukayyed olduğundan, Dahiliye ve Maarif Vekâletlerince müştereken tespit olunacaktır. Okulun yer vaziyeti müsaid olmadığı takdirde talebeye her ay, Dahiliye Vekâleti tarafından 40 lira verilecektir.

İzmir Belediye reisi gitti

Vali ve Belediye reisi doktor Lûtfi Kırdarın misafiri sıfatile bir kaç gündenberi şehrimizde bulunan İzmir Belediye reisi Behçet Uz dün İzmire avdet etmiştir.

Teşekkür

Refikamın pek istisnai bir tıb vak'ası teşkil etmiş olan müzmin apandisit ameliyatını fevkalâde bir muvaffakiyetle başaran büyük üstad Dr. Profesör Kâzım İsmail Gürkana sonsuz minnet ve teşekkürlerimi sunar ve gerek ameliyat, gerekse tedavi günlerinde pürüzsüz bir ihtimam ve derin bir şefkat eseri göstermiş olan Marmara kliniği idaresine de ayrıca teşekkürler ederim.

Foto Namık Görgüç

***

Eşimin ölümü dolayısile cenazesine gelen ve bizi dil ve yazılarile teselli eden her tabakadan dostlara ölçüsüz teşekkürlerimizi sunarız.

Muş meb'usu Hakkı Kılıcoğlu ve çocukları

HEM NALINA MIHINA

İstihsal harbi

İngilizlerle Amerikalılara göre harb, bir istihsal yarışı şeklini almıştır ve başta tayyare olmak üzere, en çok silâh ve harb malzemesi yapan taraf muzaffer olacaktır. Sadece fazla istihsalle zaferi kazanmak düşüncesinin doğru olup olmadığını münakaşa edecek değiliz. Yalnız, İngilterenin Vaşington sefiri Lord Halifaks'ın, Amerikaya varır varmaz, söylediği bir nutukta, «istihsal, gene istihsal, daha çok istihsal» demesi, Anglo-Saksonların istihsal meydan muharebesine büyük ehemmiyet verdiklerini ve harbi kazanmak için istihsal yarışını kazanmak istediklerini gösteriyor.

İngiltere ile Amerikanın ayrı ayrı ve beraberce nekadar tank, top, diğer silâh ve malzeme yaptıkları tabiatile gizli tutulmaktadır; yalnız Amerikanın tayyare istihsali, bu kaideden haricdir. Onun için istihsal harbini tayyare imalâtı bakımından tetkik edebileceğiz.

Amerikanın mayısta 1334, haziranda 1476, temmuzda 1460, ağustosta 1854, eylûlde 1914 tayyare yaptığını öğrenmiş bulunuyoruz. Amerikan imalâtının, sene sonuna kadar, ayda azamî 2500 e çıkacağı ümid ediliyor. Amerikalılar, bu yekûnu, Almanyanın aylık tayyare istihsaline muadil addediyorlar. Fakat 2500 tayyare, yalnız Alman fabrikalarının yaptığı miktardır. Halbuki şimdi, bütün Avrupa fabrikaları Almanya hesabına çalışıyor. İtalyan sanayii de iyi kötü, Almanyanın yardımcısıdır. Eğer Sovyet Rusyanın işgal altına alınan ve alınmak üzere olan topraklarındaki fabrikalar, tamamile tahrib edilmemişlerse, onlar da, hiç olmazsa kısmen, Almanya için çalışmağa başlıyacaklardır. Demek ki İngiltere ile Amerikanın, yalnız tayyare imalinde Almanyayı geçmeleri için, bugünkünden çok daha büyük gayretler sarfetmeleri lâzımdır.

Demokrasilerin Almanyaya karşı sayı bakımından hava üstünlüğünü temin edebilmeleri için 1942 sonunu beklemek icab edecektir; çünkü Amerikalılar, ancak, o zaman, yılda 30,000 tayyare yapabileceklerini umuyorlar. İngiltere ve dominyonlarının imalâtı da, senede 20 bin tayyareyi bulduğu takdirde Anglo-Saksonlar, 1943 başında yılda 50,000 tayyare yapabileceklerdir. Fakat, Almanya, elinde bulunan imkânlarla 1942 sonunda, acaba nekadar tayyare yapacaktır? Eğer, o da imalâtını artırırsa -ki aksini iddia etmek mümkün değildir- tayyare istihsali harbi, 1942 sonunda da, İngiltere ile Amerika tarafından pek kazanılmış olmıyacaktır. Halbuki Anglo-Sakson mütehassısları, Almanyayı ezici bir hava üstünlüğü ile manen ve maddeten yıpratarak harbi zaferle bitirmeği hesablıyorlar. Onların yalnız hava harbi ile bu neticeye varabilmeleri mümkün olsa dahi, harbin 1942 sonunda ve 1943 başında bitmiyeceği kendiliğinden anlaşılır. Çünkü yapılan tayyare miktarı Almanlarınki kadar veya biraz daha fazla olacaktır. Yalnız fazla tayyare yapmak zaferi temin etmez; ancak bu tayyarelerle harbederek hasmı yenmek sureti tedir ki muzaffer olmak mümkündür. Böylece bir taraftan harbe devam ederken diğer taraftan daha büyük bir üstünlük elde etmek ve daha şiddetli darbeler indirmek icab edeceğinden 1943 te bir harb yılı olacaktır. Onun içindir ki Amerikada şimdiden 1944 te yapılacak istihsallerden ve yardımlardan bahsedilmektedir.

Ömürlerimiz geçiyor, harb devam ediyor ve biteceğe de benzemiyor.

ÇINARALTI

Mecmuasının yarınki sayısında:

BİR TARİH DERSİ

Falih Rıfkıya cevab

Yazan: ORHAN SEYFİ ORHON

ÇINARALTInın yarınki sayısı en zengin şekilde çıkıyor

Küçük hikâye

Suç

Mükerrem Kâmil Su

Genc öğretmen:— Maalesef ben fikirlerinize iştirak edemiyeceğim, dedi. Bir insan kalbi ve bir öğretmen kafasile yaptığım şeyden hiç de nadim değilim. Hem belki fırsat bulursam başka şeyler de yapacağım.

Direktör: — Vazifemizin ehemmiyetini izaha lüzum yok, dedi. Elimize teslim edilen yüzlerce çocuğun derslerinden olduğu kadar hareketlerinden de mes'ulüz. Sonra, talebe velilerinin arzularına hürmet etmek lâzım. Mademki....

Genc kız isyanla:— Mademki babası böyle istiyor, diye direktörün sözünü kesti. Bu kanundur, hilâfında hareket edilemez öyle mi? Oh, ben böyle düşünmüyorum. Bir anayı evlâdından ayırmak için kimden salâhiyet alıyor bu adam? Hainee hareket ettiği, haksız olduğu ona anlatılmalı.

— Biz aile işlerine karışamayız ki...

Öğretmenin bakışları gölgelendi. Rüyada konuşur gibi yavaş yavaş:

— Talebemi tanımak için önce serbest bir tahrir vazifesi veririm, diye başladı. Duygularını, düşüncelerini, arzu ve hayallerini içlerinden geldiği şekilde yazmaları hoşuma gider ve kendilerini çabuk tanımama yardım eder. Yaprak'ın hazin hayatını bu suretle öğrendim. Küçük kalbini ezen acıları o kadar içe işleyen bir dille ifadelendirmişti ki... Gayriihtiyarî onunla alâkadar oldum.

Sonra bir gün mektebe gelirken bahçe duvarının arkasında mahzun bir kadına rastladım. Ruhunun bütün acılarını sanki gözlerine toplamış, bahçede oynayan çocuklara bakıyordu. Ben yaradılış itibarile biraz mütecessis bir kızım. Bu kadının bir derdi olduğunu düşündüm ve talebelerle böyle uzaktan uzağa alâkadar oluşunu manidar buldum.

Bir çok gün ona daima ayni yerde rastladım ve nihayet onunla konuşmaktan kendimi alamadım. Kısa bir kaç cevabla vaziyeti idareye çalıştı. Fakat Yaprağın, talebem olduğunu öğrenince derhal canlandı, samimileşti. Ve bir gün bana kocasını sevmesine rağmen ondan ayrılmağa mecbur olduğunu söyledi. Yaprağın annesi çok mustarib ve izzeti nefis sahibi bir kadın bayan direktör. Onu tanısanız, eminim, siz de beğeneceksiniz ve acısını yüreğinizde duyacaksınız. Bana öyle geliyor ki, benim yerimde kim olsa benim yaptığımı tereddüdsüz yapardı.

Direktör, mahzun mahzun başını salladı. Ve biraz evvelki halini hatırlatmıyan bir yumuşaklıkla:

— Lâkin, yavrum, unutmamalıyız ki burası hususî bir mektebdir, dedi. Adam, kızını mektebden alacağını ve bizi icab eden makamlara şikâyet edeceğini söyledi. Mevkiimi kaybetmekten korktuğum için sizin çok insanî bulduğum hareketinize müdahale ettiğimi sanmayın. Talimatname sarihtir. Mekteb idaresi resmen tevsik edilen veliyi tanır ve onun arzularına bağlı kalır.

Öğretmen: — Sizi anlıyorum efendim, dedi. Bu hâdise beni çok sarstı. Hatta bu yüzden istifa dahi edebilirim. Adamın arzularına boyun eğmeme imkân yoktur. Beni mazur görünüz.

Direktör: «Çok genc, tecrübesiz ve fazla hisli» diye düşündü. Bir müddet sustular. Sonra gene genç kız kendi kendine konuşur gibi:

— Bir kaç defa Yaprağı annesine gösterdim, dedi. Öğle tatilinde, nöbetçi olduğum günlerde. Ah, bu zavallı ana kızın öğretmen odasında, görülmekten korka korka bir kucaklaşmaları vardı ki, ağamamak için taştan bir kalb sahibi olmak lâzım gelirdi. Kadın, çocuğunu göğsüne basturarak saçlarını, yüzünü, gözlerini koklaya koklaya öpüyor ve hıçkırıklarını güç tutuyordu. Ayrılırken hissediyordum ki, kadını yaşatan kuvvet eriyor; varlığı o küçük şeyin arkasından sürüklenip gidiyordu.

Sonra derslerimin birinde sınıfa bir mektub yazdırdım. Yaprak annesine yazmıştı. Bu, içli bir hasret mektubu idi. Sızlayan bir kalbin damla damla kâğıda dökülüşü idi bu.. Onu da dosyaya koyacağım yerde kendi çektiğim küçücük resmi ile beraber annesine verdim.

İşte adamın cinayet diye isimlendirdiği bütün suçum bundan ibarettir. Fakat şimdi ne yapmalı? Ya çocuğu mektebden alırsa? Ah ne fena. O zaman çocuk annesini görmemeğe mahkûm olacak. Bir şeyler yapmalı, buna mâni olmalıyız bayan direktör.

Öteki müphem bir hareket yaptı. Zil çalındı. Öğretmen sınıfa gitti.

***

Direktör yatakhaneleri geziyordu. Beyaz örtülerin altında muntazam soluklarla uyuyan genc kızlara gülümsiyerek baktı. Yastıktan kaymış bir kaç başı düzeltti. Sonra Yaprağın karyolasının ayak ucunda durdu. Küçük kızın uzun kirpikleri birbirine yapışmıştı. Yanaklarında kurumuş göz yaşlarının izleri vardı. Kumral bukleleri yastığın üstüne serilmişti. Uykusunda içini çekiyordu. Bir eli karyoladan aşağı sarkıyordu. İhtiyar kız, vaktile aşkını ve saadetini bir suitefehhüme kurban eden hicranlı insan, bu mazlûm görünüş karşısında içini çekti. O da öğretmen Güzin gibi bir şeyler yapmalı, fakat ne, nasıl, diye düşündü?

Bir kaç gün sonra Yaprağın babası mektebe uğradı. O aralık, garib bir tesadüf öğretmen Güzini direktörün odasına sevketti. Adamla tanıştılar. Yakışıklı, mağrur, sert bakışlı bir adamdı.

— Demek ki, sizdiniz, diye genc kıza çıkıştı. İstemediğim şeyleri kızıma yaptıran sizdiniz ha? Peki, ne hakla bu işe karışıyorsunuz?

— Kalbsiz bir adam yüzünden iki zavallının ıstırab çekmemesi için. Lâkin, beyefendi, niçin bu kadar merhamet - siz oluyorsunuz? Ayrılmanız zarurî dahi olsa, kızınızı annesinden uzak tutmak hakkına sahib olamazsınız.

— Ya öyle icab ediyorsa... .

— Fakat niçin? Hayır, ne olsa size hak verilemez beyefendi. Bir katili dahi icabında evlâdını görmekten menetmezler. Oysa ki...

Direktör vaziyetin gittikçe gerginleştiğini hissediyordu. Fakat adam birdenbire yumuşadı. Genc kıza:

— Niçin böyle yaptığımı biliyor musunuz? diye sordu. Madem ki, iç yüzümüze az çok vâkif oldunuz. O halde müphem kalan bir noktayı da ben anlatayım:

Neriman fazla hassas, mağrur ve inadcıdır, dedi. Nasılsa bir suç işledim. Gayrişuurî bir şekilde atıldığım macerayı öğrendi. Çocuğu alarak evi terketti ve kat'iyyen beni affetmiyeceğini söyledi. Çok yalvardım. Her türlü teşebbüse giriştim. Faydasız kaldı. Avukat tuttu. Mahkemeye baş vurdular. Ben de mukabil cephe aldım şüphesiz. Ben boşanmamak için her türlü müşkülâtı çıkardım, o da manen kopmuş olduğunu iddia ettiği rabıtamızı resmen çözmek için her fedakârlığı göze aldı. Mahkeme muvakkat ayrılık kararı verdi. Bu müddet zarfında Yaprağın leylî bir mektebde okutulması da behis mevzuu oldu.

Çocuğu mektebe verdim ve annesi ile görüşmekten menettim. Çünkü beni affetmiyen karımın, yavrusunun hasretine dayanamıyarak yuvaya döneceğini ümid ediyorum. İşte böyle, bayan öğretmen, çocuğun saadeti namına kalbsiz davrandım.»

Güzin, o akşam soluğu Nerimanın evinde aldı. Göz yaşları içinde ona kendi sırrını anlattı: Sözlerinin sonunda: «Görüyorsunuz ya» diyordu. «Anneli, babalı öksüzüm. İkisi de evlendiler. Çoluğa çocuğa karıştılar. Ve ben iki arada çok ıstırab çektim. Bir tarafta yabancı bir erkek, ötede huysuz bir üvey anne. Öyle berbad bir çocukluk devresi bağışladılar ki bana. Şimdi gönlümün bütün sevgisini talebelerime harcayarak o fena günlerin acısını çıkarıyorum.»

Epey konuştular, münakaşa ettiler. Güzin, her erkeğin icabında yanılabileceğini, samimî bir şekilde nedamet ettikten sonra affa lâyık olduğunu iddia ediyordu. Neticede anlaştılar ve teferruatı kararlaştırdılar.

Mektebin kabul günü idi. Çocuklarını görmeğe gelen ilk anne baba onlar oldular. Yaprağın çılgın bir sevinçle annesine doğru bir koşuşu ve sonra kollarını açarak ikisini birden öyle bir kucaklayışı vardı ki... Koridorun bir köşesinde bu sahneyi seyreden genc öğretmenin gözleri yaşlarla doldu. Yeniden elde edilen bir saadetin tadını o da kendi içinde, ıstırabı erken tanımış taze yüreğinde, belki onlar kadar duyuyordu.

Cuma 18 Ramazan

	Vasatî saat	Ezanî saat
Güneş	6.06	12.28
Öğle	12.01	6.22
İkindi	15.11	9.33
Akşam	17.39	12.00
Yatsı	19.10	1.30
İmsak	4.28	10.50

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Kat'î bir muharebenin en buhranlı safhası

Yaşadığımız günlerin tarihî değeri üzerinde kim tereddüd edebilir? Dünya mukadderatını yeniden tayin edecek, dünya tarihine yeni mecralar verecek hâdiseler içinde yaşıyoruz. Fakat bu hâdiseler, beşeri tekâmülün muntazam inkişaf eseri değil, tekâmül sıçrayışlarının harb şeklinde tezahür eden hamlelerinin eseridir. Bugünse bu hamleler, tam bir dönüm noktasına varmış ve savaşan kuvvetler tarihin akışına galebe çalan üstünlükler arzetmeğe başlamıştır.

Bunun en bariz misali Sovyet - Alman harbinin geçirmekte olduğu safhalar ve bu safhaların tahakkuk ettirmek üzere olduğu hedeflerdir.

Bir kere bu harbin bugünkü safhası hakkında alâkadar tarafların ne söylediklerini gözden geçirelim:

Sovyetlerin Pravda gazetesine göre Sovyetler Birliğinin son büyük Alman taarruzile karşılaştığı tehlikeyi küçümsemek doğru olmaz. Çünkü Hitler Almanyası, bütün ihtiyat kuvvetlerile ve bütün hava kudretile Rusyanın kalbgâhına yüklenmektedir. Rusya, bu hamlenin ağırlığı altında ezilmemek için her şeyi yapacaktır. Sovyet gazetesinin, Almanya tarafından adeta boş bırakılan garb cephesine taarruz için İngiltereyi teşvik etmesinden anlaşılıyor ki Sovyetler Birliği tekbaşına hasmının tazyikına mukavemet imkânını kendinde görmemektedir.

Almanlar daha başka türlü konuşuyorlar. Onların anlatışına göre Rusya, artık askerî bir kuvvet sayılamaz. Mareşal Timuçenko'nun elinde kalan elli ile yetmiş arasındaki fırkalar da imha edildikten sonra senenin son kat'î harbi kazanılmış ve Rusyanın mukadderatı Alman hamlesinin iradesine tâbi olmuş olacaktır. Her Hitler son taarruz emrini verdikten sonra neşrettiği emriyevmi ile Rus kuvvetlerini kış basmadan imha etmek ve Rusyaya en mühlik darbeyi indirmek üzere hareket ettiğini ilân etmişti. Doktor Göbbels Almanların Sovyetlere karşı açtıkları harbin sona ermek üzere olduğunu ve bütün Avrupanın artık bolşeviklikten kurtulduğunu ilân ediyor.

Sovyet - Alman harbini en derin alâka ile takib eden ve harbin her safhasını dinleyicilerine tahlil ederek tam bir uyanıklık göstermeğe çalışan Londra radyosuna göre Rusyanın vaziyeti buhranlı bir vahamet arzetmektedir. Hitler'in kuvvetleri mevsim ve iklimle yarış ederek Rus harbine nihayet vermek için elden gelen herşeyi yapıyor ve harb tarihinin eşini görmediği taarruzlardan sonra bu taarruzların en büyüğünü ve en muvaffakını yaparak Moskovaya ve diğer hedeflere yaklaşıyor. Bu savlet karşısında Moskova yolunu kapıyan Timuçenko orduları Moskova kapılarına vurulan bir kilid olmaktan çıkmaktadır. Bu yüzden Sovyetler, en büyük ölçüde yapılan son müthiş taarruzu atlatmak için bir mucize başarmak ıstırarındadırlar.

Bütün bu mütalealar birbirini tutmakta olduğu için fazla izaha muhtac değildir. Alâkadar tarafların bir mütalea üzerinde birleşmeleri, o mütaleanın doğruluğuna kâfi bir delil teşkil edeceği için Sovyet - Alman harbinin kat'î bir safhaya girmiş olduğuna hükmetmek, bu kat'î safhadan sonra harbin belki de harb olmaktan çıkarak takib ve tenkil mahiyetini alacağını söylemek bir kehanet teşkil etmez.

Gerçi beşerin mucizeler başardığı görülmemiş bir şey değildir. Fakat beşerî mucizeler, beşerî kuvvetlerin en son gayretinde tecelli eder. Ve Rusya, bu en son gayreti göstererek şimdiki buhranı atlatabilip, atlatamıyacağını göstermek vaziyetindedir.

Buna mukabil Almanyanın da beşerî kuvvet ve kudretin en son gayretile kat'î neticeye varmak için çalıştığı da unutulmamak icab eder. Elhasıl Avrupanın mukadderatı tam manasile dönüm noktasındadır.

Ömer Rıza DOĞRUL

Kahraman ordumuza kışlık hediye

Ankara 9 (Telefonla) — Yardımsevenler cemiyeti kahraman ordumuza bu kış da hediyeler hazırlamak üzere faaliyete geçmiştir. Cemiyetin hıfzıssıhha enstitüsündeki atölyesinde de dikişlilere başlanmıştır.

Filistinden memleketimize mal gelecek

Kudüs 9 (a.a.) — Röyter: Öğrenildiğine göre, Britanya ticaret korporasyonunun Kudüste yaptığı konferans tam bir muvaffakiyetle neticelenmiştir. Tetkik edilen başlıca meselelerden biri Türkiyeye esaslı madde ve mahsullerin fasılasız bir surette gönderilmesi olmuştur.

Konferansta, Filistinin Türkiyeye ihtiyacı olan muhtelif mahsullerin büyük bir kısmını verebileceği tespit edilmiştir.

Vefat

Tasviri Efkâr idare müdürü Kâzım Öcalırın validesi salihatı nisvandan Fatma Zehra evvelki gece saat 2 de eceli mevudile vefat etmiş ve namazı Doğancılar camiinde eda edildikten sonra Karacaahmeddeki makberesine tevdi edilmiştir.

Gazetemiz, müteellim arkadaşımıza baş sağlığı diler.

***

Validemin vefatı dolayısile samimi taziyetlerini bildiren dost ve ehibbaya, meslek arkadaşlarıma ve merhumeyi ebedî metfenine kadar teşyi etmek hatırnüvazlığını gösteren dostlarıma teşekkürlerimi bildiririm.

Tasviri Efkâr idare müdürü
Kâzım Öcalır

Tedrisatta kullanılan terimler

Her şubenin alâkadar olduğu kısımlar üzerinde tetkikler yapılarak bir ahenk tesis olunacak

Ankara 9 (Telefonla) — Yüksek okullardaki tedrisatta kullanılan terimler hakkında her şube alâkadar olduğu kısımlar üzerinde ayrı ayrı tetkikler yapmaktadır. Bu suretle hazırlanacak cedvelleri İstanbuldaki beş fakülte aralarında tetkik edeceklerdir. Bundan sonra terimler daha geniş mikyasta bir tetkike tâbi tutulacak, diğer yüksek okulların hazırladıkları da karşılaştırılarak aralarında ahenk tesisi için birleştirilecektir. Bu çalışmaların sonunda terimler Dil Kurumunun tetkikinden geçirilecektir.

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, terimler üzerindeki çalışmaları bana yukarıda hulâsa ettiğim şekilde izah etti.

Sovyet harb tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Moskova yakınlarında 10 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Moskova 9 (a.a.) — Bugün öğle üzeri neşredilen munzam bir tebliğde Alman fırkalarının birbiri arkasından cephenin garb kısmında bulunan bazı Sovyet mevzilerine karşı sevkedildikleri kaydedilmektedir.

Tebliğde şöyle denilmektedir:

Kıt'alarımız muannidane bir mukavemet göstermekte ve düşmana ağır zayiat verdirmektedirler.

Cereyan eden muharebelerden biri esnasında Sovyet hava teşekkülleri kara kuvvetlerinin yardımile piyade hatlarımızın gerilerine sarkmak istiyen düşmanın 15 tankını ve asker yüklü 30 kamyonunu tahrib etmişlerdir.

Cephenin cenubu garbî bölgesinde kıt'alarımız düşmanın taarruzlarını durdurarak muhacımları ağır zayiata uğratmışlardır.

Bir hava teşekkülümüz asker taşıyan büyük bir makineli yürüyüş kolunu bombardıman etmiştir.

Bombardıman uçaklarımızın tam isabetleri neticesinde Alman motörlü kuvvetlerinin nehri geçmek için istifade etmek üzere bulundukları bir köprü tahrib edilmiştir.

Vaziyetin vahameti

Moskova 9 (a.a.) — Röyter: Bu günkü Pravda gazetesi mühim Alman kuvvetleri tarafından Moskova istikametinde yapılan tazyik dolayısile husule gelen vaziyetin vahametini gizlememektedir. Bu gazete başmakalesinde Sovyet halkının «memleketi tehdid eden tehlikenin genişliğini anlaması» lâzım geldiğini kaydettikten sonra şöyle devam etmektedir:

«Hitler, bütün ihtiyatlarını, hemen bütün kara ordularını, muazzam miktarda tanklarını, hemen bütün uçak kuvvetlerini bize saldırtıyor. Düşman pek ağır zayiata uğramış ise de zayiatın vahametini idrak etmemek affedilmez bir hafiflik olur.»

Moskovanın âkıbeti bahis mevzuu oluyor

Londra 9 (a.a.) — İngiliz basını Rus cephesindeki vaziyetin vahimliğini açıkça ortaya koymaktadır.

Orel'in boşaltıldığı hakkındaki Rus tebliğinden ve teslim olmaktansa adım adım çarpışmak için Rus başkumandanlığının gündelik emrinden sonra Moskovanın akıbeti bahis mevzuu olduğu gizlenmiyor.

Sovyet silâh endüstrisinin büyük bir kısmının Almanların eline düşmüş olması İngiltere ve Amerikayı her çareye başvurarak müttefiklerine yardım etmek zorunda bırakmaktadır. Maamafih, Sovyet generallerinin Moskovayı kurtarmağa muvaffak olabilecekleri ümidi kaybolmuş değildir. Times gazetesinin Stokholm muhabiri diyor ki:

«Alman hamlesinin Kaluga ve Tulaya doğru devam edeceği zannolunmaktadır. Bu yer Moskovadan 50 mil mesafededir. Almanlar her türlü silâh kullanıyorlar. Fakat Ruslar kahramanca dövüşüyorlar. Hiç bir vakit görülmedik hacimlerde yığdıkları topçuyu, tankları, mitralyözleri, bombaları mükemmel surette kullanıyorlar.»

Londra, vaziyeti pek vahim görüyor

Londra 9 (a.a.) — Londranın salâhiyettar mehafilinde şöyle denilmektedir:

Halihazırda Sovyet Rusyada cereyan etmekte olan muazzam muharebe hakkında sarih ve etraflı malûmat mevcud değilse de merkezî bölgede vaziyet pek ziyade vahamet peyda etmiştir.

Rus kuvvetlerini imha etmekten ibaret olan maksadlarında muvaffak oldukları takdirde Almanların Moskovaya varmaları ihtimali mevcuddur.

Almanların en tehlikeli ileri hareketleri, Viyasma bölgesinde ve Orel yakınında yapılan hareketlerdir. Her iki ileri hareket, büyük Rus kuvvetlerinin çember içine alınmaları imkânını arzetmektedir.

Poltavadan Harkofa doğru yapılmakta olan Alman ileri hareketi, daima anudane bir mukavemete maruz kalmaktadır.

Almanlar iki milyon asker ve beş bin tankla hücum ediyorlar

Londra 9 (a.a.) — İki milyon Alman askeri, 5 bin tankın muzaharetile Sovyet hükûmet merkezine karşı yapılan muazzam taarruzda bütün gayretlerini sarfetmektedirler Alman başkumandanlığının tatbikına karar verdiği kıskaç hareketi, Smolenskin şimalinde Mareşal Timuçenko ve Mareşal Voroşilof ordularının irtibat noktasında Kalinin istikametinde ve Smolenskin cenubunda da Mareşal Timuçenko ve Mareşal Budienni ordularının birleştiği noktada Orel istikametinde birleşmektedir. Rusların şiddetli bir mukavemette bulundukları gösteren pek çok alâmetler vardır. Bütün bir gün süren bir meydan muharebesinde Almanlar 45 tank ve 100 nakil vasıtası kaybetmişlerdir.

Almanlar bütün ihtiyatlarını cepheye sürmüşler

Moskova 9 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Krasnaya Zvesta gazetesi Alman taarruzu hakkında diyor ki:

«Almanlar muharebeye bütün ihtiyatlarını atarak müteaddid kesimlerde sayı üstünlüğünü elde ettiler. İşte sadece bunun içindir ki faşistler ordularımızın içine dalabildiler. Hâdiseler öğretiyor ki Almanlar aldıkları her karış toprağı muazzam kayıblarla ödüyorlar.»

Alman harb tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

fız kıt'alarına mensub süratli bir teşekkül Azak denizi sahili boyunca Berdiansk'a vararak şimalden gelen zırhlı kuvvetlerle birleşmeğe muvaffak olmuştur. Her taraftan sımsıkı sarılan altı, yedi tümen yakında imha edilecektir. Düşmanın zayıf bakiyeleri Rostof üzerine çekilmeğe çalışmaktadır. Müttefik kıtalarına mensub teşekküller düşmanı yakından takib ederek Mariopol'a var - mış bulunmaktadır.

Cephenin merkezinde derinliğine delme hareketleri diğer bir büyük çevirme meydan muharebesi hazırlamıştır. Arkalarından ehemmiyetli zırhlı kuvvetlerin taarruzuna uğrıyan üç Sovyet ordusu Briansk kesiminde imha edilmelerini bekliyorlar.

Viyasma civarında çevrilmiş olan Sovyet teşekkülleri de buna ilâve edilirse Mareşal Timoçenko, Sovyet cephesinin heyeti umumiyesinde tam verimle çarpışabilecek son ordularını da feda etmiş bulunmaktadır.

Haftalardanberi işte bu orduların devamlı taarruzları etrafında yapılmış olan yalan propaganda bu suretle kat'i olarak yere vurulmuştur.

Leningradın batısında düşmanın tanklarla yaptığı yarma teşebbüsleri düşman için ağır zayiatla akim kalmıştır.

Alman hava kuvvetleri, ordunun hareketlerine büyük teşekküllerle müzaheret etmiştir. Asker topluluklarına, topçu mevzilerine, münakale yollarına ve şimendiferlere tam muvaffakiyetle taarruzlar yapılmıştır. Dün gece Alman tayyareleri Leningradda ehemmiyetli askerî tesislere hücum etmişlerdir.

Hava kuvvetlerinin yaptığı muazzam tahribat

Berlin 9 (a.a.) — 8 birinciteşrinde Alman hava kuvvetleri Sovyetlere yeniden son derece şiddetli darbeler indirmiştir. Savaş ve pike tayyarelerimiz teşkil edilen ceblerde kıstırılmış Sovyet kıt'alarına karşı kesif ve tahribkâr hücumlar yapmışlardır. Yüzlerce Alman tayyaresi tertib edilen müdafaa teşebbüslerinin hepsini, bu teşebbüsler hissedilir edilmez, akim bıraktırılarak Sovyet harekâtı mevzilerinin geri ile irtibat vasıtalarına hücumlarda bulunmuşlar, başlıca demiryollarını cephenin çok gerilerine kadar muhtelif noktalarda kesmişlerdir. Bu hücumlar esnasında ağır yüklü 60 tren, bir sarnıçlı vagon katarı ve 17 lokomotif tamamile tahrib edilmiş ve daha büyük miktarda tren ve lokomotif hasara uğratılarak durmağa mecbur bırakılmıştır. Bir takım garlar tahrib edilmiş, külliyetli miktarda yolcu ve marşandiz vagonu kullanılmaz bir hale getirilmiştir. Bunlar yukarıda zikredilenlerden ayrı olarak yapılan hücumlar esnasında düşmana verilen hasarat meyanındadır. Alman tayyareleri yollar üzerinde bombalarla ve otomatik silâhlarla yeniden yüzlerce otomobil tahrib etmişlerdir.

«Bolşevizmin imhasına kadar mücadele»

Bükreş 9 (a.a.) — Bazı ecnebi gazetelerin maksada müstenid iddialarına cevab veren matbuat, Rumanyanın bolşevizmin imhasına kadar mücadeleye devam etmeğe her zamandan ziyade azmetmiş bulunduğunu yazmaktadır.

Fransız gönüllüleri

Paris 9 (a.a.) — Bolşevizme karşı mücadele için gönüllü yazılan Fransızlardan mürekkeb lejionun üçüncü kısmı bugün saat 7 de Versailles'dan hareket etmiştir. Lejionun birinci alayına albay Ducrot kumanda etmektedir.

Almanlar Moskovaya 100 kilometre yaklaştılar

İsviçreden gelen haberlere nazaran Almanlar, Moskovaya yüz kilometre yaklaşmışlardır. (Radyo Gazetesi)

Başvekilimiz Belçika ve Macar elçilerini kabul etti

Ankara 9 (a.a.) — Başvekil doktor Refik Saydam, Başvekâlette saat 10,30 da Belçika orta elçisi Patermos'u beraberinde beynelmilel Kızılhaç komitesi murahhası doktor Gunod olduğu halde kabul etmiştir.

Ankara 9 (a.a.) — Başvekil doktor Refik Saydam bugün saat 11,30 da Macar orta elçisi Jean Vörenle'yi kabul etmiştir.

Dahiliyede tayinler

Ankara 9 (Telefonla) — Dahiliye Vekâleti Hususî Kalem müdürü Celâl, Mahallî İdareler umum müdürlüğü birinci daire reisliğine, birinci daire reisi Ali Rıza Mahallî İdareler şube müdürlüğüne, Mahallî İdareler umum müdür muavini Saim hukuk müşavir muavinliğine, hukuk müşavir muavini Zeki mülkiye müfettişliğine, Mahallî İdareler şube müdürü Kenan, Avanos kaymakamlığına, Avanos kaymakamı Ali Raufi Erzincan mektubculuğuna, Van mektubcusu Faik Çorum mektubculuğuna tayin edilmişlerdir.

Kızılaydan para çalanlar

Merkez veznedarı Celâlle 2 arkadaşı

14 er sene ağır hapse ve cem'an 66 bin lira para cezasına mahkûm oldular

Ankara 9 (Telefonla) — Kızılay cemiyetinde yapılan 45 bin küsur liralık zimmet ve ihtilâs suçunun muhakemesi bitmiş ve karar bugün tefhim edilmiştir. Sabri Yoldaşın reisliğinde Reşad Bayramoğlu ve Emin Bükeden teşekkül eden Ağırceza heyetinde Müddeiumumi muavini Fuad Börekçi bulunuyordu. İhtilâs edilen paranın felâketzede vatandaşlara ve memleket müdafaası gibi mukaddes bir vazifeyi ifa eden erlere, elini ve kucağını açmış şefkatli ve hayırlı bir müesseseye aid olması mahkemece cezayı teşdid edici görülmüş ve üç suçlu da (14) er sene ağır hapisle yedişer sene memuriyetten mahrumiyete mahkûm olmuşlardır. Zimmetlerine geçirdikleri mebaliğe mukabil umumî merkez veznedarı Celâl Sunalın 9977 lira 50 kuruş, vezne kâtibi Saminin 35,595, muhasebe kâtiblerinden Şemseddinin de 20,704 lira 50 kuruş ağır para cezasına mahkûmiyetlerine ve bu meblâğı Kızılaya tazmin etmelerine de karar verilmiştir.

İmzalanan muahede ile

(Başmakaleden devam)

Muahede mündericatı hakkında verilen malûmatta görülüyor ki Almanya bize halk ihtiyaclarından harb sanayii mamulâtına kadar pek çok kıymetli eşya veriyor. Bizim de Almanyanın ihtiyacları hesabına, bilhassa bu zaman için kıymetleri ileri eşya vereceğimiz anlaşılıyor. Mütekabilen bu eşya üzerinde ve onların kıymetlerine müteallik tediye şekilleri üzerinde nispeten kısa bir müddet zarfında ve pek kolaylıkla itilâf edilebilmiş olmasını Alman - Türk dostluğunun söz götürmez derecede parlak ve kuvvetli bir nişanesi olarak telâkki etmekte tereddüd etmiyoruz. Aynı zamanda hâdise Türkiyenin bütün samimiyetile ve dörtelle sarıldığı sulh siyasetinin bir zaferi gibi alınmakta da hata yoktur.

Hulâsa dün Ankarada imzalanan Türk - Alman ticaret muahedesile dünyayı yakıp kavuran harb ateşleri içinde kuvvetli, kıymetli ve ileri manalı bir sulh eserine vücud verilmiştir. Her iki taraf bu müşterek güzel eserlerile nekadar iftihar etseler yeridir.

YUNUS NADİ

Murakabe Komisyonu haklı kararında ısrar etti

(Baştarafı 1 inci sahifede)

len raporları sıra ile gözden geçirmiştir.

Öğrendiğimize göre, Ticaret Vekâleti Fiat Murakabe müdürü Mahmud Seyda bu husustaki tetkiklerine istinaden Belediye İktısad müdürlüğü murakıbı tarafından verilen ve narkın yükseltilmesine esas teşkil eden raporun hakikati ifade etmediği gibi, 9 hazirandan başlayıp 17 temmuza kadar devam eden 40 günlük nark kaldırılma devresinde oduncuların fiatları yükseltmelerine mükemmel bir fırsat verdiği ve bu arada fiat anasırının değiştiği ve fiat şişmesine meydan kaldığı kanaatinde bulunuyordu.

Belediye İktısad müdürü Saffet Sezen de mahud rapor esbabı mucibesini izah sadedinde, fiat yükselmesini mazur ve makbul gösterecek rakamlar zikrederek ormandan ağac kesme, indirme ve iskeleden nakliye ücretlerinin yükselmiş olduğunu söylemiştir.

İşin başlangıcındanberi cidden şükrana şayan bir noktai nazarı müdafaa edegelen Vali ve Belediye reisimiz Lûtfi Kırdar, meselenin ancak mahkemede halledilmesi lâzım geldiği, komisyonun dahi bu şekilde bir şaibe altında kalmakta olduğuna işaretle bu işde bir suiistimal varsa da, yoksa da mahkemeye gidilmesi icab ettiği kanaatinde ısrar etmiştir.

Saat 21 e doğru komisyon namına gazetecilere şu karar bildirilmiştir:

«Raporlar tetkik edildi. Mütehassıslar dinlendi; neticede son defa tespit edilen 50 kuruşluk tenzilâtlı narkın isabetli olduğu neticesine varıldı. İlk narkın yüksek tespitine âmil olanların ve ilk raporu tanzim eden Belediye İktısad müdürlüğü murakıblarından Süreyyanın Cumhuriyet Müddeiumumiliğine tevdiine karar verildi.»

Pragda 14 kişi daha idam edildi

Prag 9 (a.a.) — Brun divanıharbleri iktısadî sabotaj hareketlerinde bulunduklarından dolayı 14 kişiyi idama mahkûm etmişlerdir. İdam hükmü 8 teşrinievvelde infaz edilmiştir.

Bulgar Harbiye Nazırı «yeni nizam saflarında yer aldık» diyor

Sofya 9 (a.a.) — İhtiyat subayları teşkilâtının Sofyadaki umumî toplantısında bulunan Bulgaristan Harbiye Nazırı General Daskalov şunları söylemiştir:

«— Dünyayı iki kısma ayıran iki ayrı telâkkinin etrafında beşeriyetin şimdiye kadar görmediği muazzam mücadelenin yapıldığı bir devrede yaşamak'la bahtiyarız. Bulgaristan yeni nizamın saflarında yer almış bulunmaktadır.»

Askerî vaziyet

Alman - Rus harbinin son taarruzları

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ve kabul olunabilir. Bu sebeble yukarıda iki büyük grup halinde sarılan orduların insan sayısı en az bir milyon olmak icab eder.

Budienni kumandasındaki cenub Rus orduları grupunun artıkları da son şiddetli darbeyi Azak denizi şimalinde Melitopol savaşında yiyerek Almanlar burada 6-7 Rus tümeni muhasara etmişlerdir. Kaçabilen Sovyet kuvvetleri Rostov istikametinde takib olunduğu için Mariopol Almanların eline geçmiştir. Yakında Harkof etrafında da ayni ihata ve çevirme hareketi beklenebilir ve bu suretle Sovyet cenub orduları ortadan kalkmış olur.

60-70 fırkası imha ve esir edilmek üzere bulunan merkez Sovyet orduları da % 80 derecede yok edilmiş farzolunabilir ve Timuçenko'nun elinde kalabilen tümenlerin takiblerde birer birer yok edilecekleri beklenir. Çünkü Almanların bu seferki savaşlar için hazırlıkları pek fevkalâdedir ve hiç bir şey tesadüfe bırakılmamışa benziyor. Buna göre bozulan Sovyet ordularının takibi amansız olacaktır. Bu sebeble Almanlar, Rusyanın askerî kuvvetinin işini, askerî bakımdan şimdiden bitmiş addediyorlar.

Filvaki merkez Sovyet ordular grupunun imhasından sonra şimdiki Voroşilof kuvvetlerinin mağlûb ve esir edilmeleri fazla güç olmıyacağı için Alman askerî mahfillerinin Timuçenko ordularının bozulmasile Sovyet askerî kudretinin sona erdiğini kabul etmelerinde pek de mubalâğa ve imkânsızlık görülmemektedir. Zaten Hitler, taarruz emrile beraber askerlerine tebliğ ettiği beyannamede yeni başlıyan bu taarruza «Bu yılın en son savaşının başlangıcı» demiştir. Bu suretle işe başlıyan Alman orduları, Rus seferini kıştan evvel bitirmeden artık durmıyacak görünüyorlar.

H. E. ERKİLET

***

Almanyanın gûya bize bir takım isteklerini bildirdiği, tazyiklar yaptığı, Bulgaristan hududlarında tahşidatta bulunduğu ve bize taarruza hazırlandığı hakkında bir takım haberlerin dolaştığı kulaklarımıza kadar vardığı malûmdur. Türk ve Alman hükûmetlerinin, bir maksadı mahsusla işae edilen bu rivayetlere hiç bir zaman en küçük bir ehemmiyet vermemekle beraber her türlü asıl ve esastan arî olan bu neşriyatın iki memleket arasında 18 haziran 1941 tarihli itilâfla teyid edilmiş bulunan itimadkâr dostluk münasebetlerini hiç bir veçhile haleldar edemiyeceğini, iki gün evvel Ankara ve Berlinde müşterek bir beyanname ile tebliğ etmelerindeki isabeti izaha lüzum yoktur.

Balkan harbi sıralarında da ve sonra, maksadı mahsusla buna benzer haberler işae edilmiş ve o zaman bazı hareket ve heyecanlara bile sebebiyet verilmişti. Gûya Almanlar Suriye, Filistin ve Mısıra, hatta Iraka yürümek için bizden yol isteyecekler ve vermezsek memleketimizi istilâ edeceklerdi. O zaman vaziyeti muhakeme ederken bu yoldaki propağanda, iddialarının çürüklüğünü ispat etmiş ve Almanların maksadı, bir Rusya seferinde gerileri muhafaza için Boğazları elinde tutmak ise bu işi mal sahibi Türklerin daha iyi ve daha salâhiyetle yapacaklarını açık bir surette göstermiştik.

Türkiye, bizzat harbde olmadıkça, ne memleketten yabancı askerin geçmesine müsaade ve ne de Boğazlarının bekçiliğini yabancı bir ele tevdi eder. Bu keyfiyet, güneş kadar açık bir hakikat iken Rusya seferi başladıktan sonra dahi gûya Almanların Anadoludan Kafkasyaya asker sevketmek ve bazı İtalyan harb gemilerini Bulgar bayrağile Akdenizden Karadenize geçirmek istedikleri ve bu hususta hükûmetimizi tazyika bile başladıkları hakkında haberler yayılmağa başlandı. Bunların maksadı mahsusla neşrolunan asıl ve esastan arî haberler olduğunu anlamak için insanın biraz coğrafya bilmesi ve azacık haritadan anlaması kâfiydi.

Bu gibi haberlerin işaesi ve beşinci kol iftiralarının ortaya atılması, yalnız Türk ve Alman milletlerinin dostluğunu bozmağa değil, ayni zamanda milletimizin birliğini de parçalamağa matuftu.

Millî Şefinin etrafında hükûmetile birlikte en çetin bir kale halinde birleşmiş olan Türk milletinin yaşadığı bir memlekette beşinci kol yoktur ve olamaz da. Çünkü Türkün ulu milliyetperverliği buna mânidir. Onun için, tarihin ve eski harb arkadaşlığının doğurduğu ve 18 haziran 1941 tarihli anlaşmanın da teyid ettiği Türk - Alman dostluğunu bu gibi propağanda suikasdlerinin sarsamıyacağı aşikâr olmakla beraber, iki hükûmetin bunu müştereken beyan etmeleri çok isabetli olmuştur. Türk ve Alman milletlerinin dostluk gayeleri arasında ihtilâf aramak abestir.

H. E. E.

Sofya elçimiz Şevki Berkeri kaybettik

(Baştarafı 1 inci sahifede)

yenin diğer şubelerinde çalışarak çok dikkatle takib ettiği işler üzerinde mesleğinin çekirdekten yetişme bir şahsiyeti halinde temayüz etmiş ve millî hükûmetin teşekkülü ve Ankarada teessüsü üzerine gene Hariciye mesleğinde vazifesine devamla mühim hizmetler görmüştü.

Son vazifesi olan Sofya elçiliğinde karakterinin ciddiyetile, Bulgar mahfillerinin muhabbet ve itimadını kazanmış ve iki komşu memleket münasebetlerinin düzgün gitmesini temine çalışmış ve muvaffak olmuştu.

Henüz genc denecek bir yaşta ölümü ile ismi etrafına geniş bir keder ve esef halesi çevreliyen merhum Şevki Berker, uzun senelerdir komşumuz Bulgaristanın devlet merkezinde kendisine ve memleketimize büyük bir sevgi muhiti yaratmayı bilmişti.

Sofyada «en iyi diplomat» lâkabile anılırdı ve öylece şöhret bulmuştu. Şevki Berker, Sofyadaki diplomatların en kıdemlisiydi. Bu sıfatla bütün merasimlerde «sefirler heyeti» ne riyaset eder ve herkes kendisini hakikî bir sevgi ve saygı ile karşılardı. Majeste Kral Boris, corps diplomatique'e aid meselelerde doğrudan doğruya Türkiye elçisi Şevki Berkeri ziyaret eder, böylece sık sık elçiliğimize gelir giderdi. Türk - Bulgar münasebatının en buhranlı anlarında dahi Şevki Berkere karşı duyulan bu muhabbet hisleri değişmemiş ve elçimiz bütün samimiyetile inandığı bu yolda bir yakınlığın daimî ve canlı bir remzi olmuştur. Bulgaristandaki ecnebi (İngiliz, Amerikalı, Fransız ve saire) gazetecirler Türk elçisine bu hisle sevgı ve hürmet gösterirlerdi.

Bu arada Bulgaristan devlet merkezindeki Amerikan sefiri M. Earl'ün âdetiydi: Eski ve tecrübeli bir diplomat olan bu zat, kendisine gelen ve Bulgar hariciyesinde takibi icab eden her hangi bir iş için: «Doğru Türkiye sefirine gidin; Bulgar hükûmeti onu çok sayar ve dinler..» diyerek, Amerikalıları dahi bizim elçimiz vasıtasile müracaatte bulunmaya sevkederdi.

Vefatı memleketimiz ve Hariciyemiz için cidden acı bir kayıbdır. Kendisine Allahtan rahmet diler ve kederli ailesine en samimî taziyelerimizi sunarız.

Bir Alman denizaltısı, bir İngiliz balıkçı gemisine teslim oldu

Londra 9 (a.a.) — Amirallık makamı bildiriyor:

«Bir Alman denizaltısı Lady Shirley ismindeki İngiliz balıkçı gemisi ile yaptığı bir muharebeden sonra teslim olmuştur. Denizaltı sonradan batırılmıştır. Balıkçı gemisi 144 esir ile Cebelitarığa gelmiştir.»

Kastamonuda kendir mahsulü

Kastamonu 9 (a.a.) — Yeni kendir mahsulü satışa çıkarılmıştır. Fiatlar 70 ile 100 kuruş arasındadir. Bu yılın umumî kendir rekoltesi ise geçen yılın iki milyon kilosuna mukabil altı milyon kilodur.

Muahedenin esasları

(Baştarafı 1 inci sahifede)

nın yekûnu 200 milyon lirayı bulacak bir ölçü içinde, birbirlerine lâzım olan eşya ve mamulâtı mübadele edeceklerdir. Ayrıca imzalanan bir anlaşma ile de bütün mübadelelerden müteveilid tediye şekilleri geniş esaslar dahilinde tanzim olunmuştur.

***

İstanbulda hazırlık

İngiliz ticaret anlaşmasından sonra Almanya ile aramızda 100 milyon liralık bir ticaret anlaşması akdedilmiş olması büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır. Piyasa yeni anlaşmaların tatbikatı için hemen hazırlanmağa başlanmıştır. Esasen müzakereler, yapıldığı esnada iki memleket tacirleri arasında pek çok temaslar yapılmış ve siparişler alınmıştı. Dün bunların teyidi yapılmıştır. Bugün Ticaret Vekilinin riyaseti altında İthalât ve İhracat Birliklerinde yapılacak toplantıda anlaşmalar hakkında izahat verileceği anlaşılmaktadır.

Hitlerin son gündelik emri

(Baştarafı 1 inci sahifede)

memlekette biz Almanların düşünemiyeceğimiz bir sefalet hüküm sürmektedir. İşte bu, 25 seneye yakın bir zamandır devam eden yahudi hakimiyetinin bir neticesidir. Bu hakimiyet, bolşevik olmakla beraber, eğer derinleştirilirse ancak kapitalistliğin umumî şekline benzemektedir. Her iki halde de bu sistemin mümessilleri hep aynidir: Yahudiler ve ancak yahudilerdir.

Geniş bölgelerde sivil idare tesis edilmiştir. Elimizde muazzam yiyecek, benzin ve sepane stokları vardır.

3,5 ay içinde nihayet bu düşmanı kış başlamadan evvel imha edecek son darbeyi indirmek şartları hazırlandı. Bu senenin son kat'î meydan muharebesinin başlangıcıdır. Bu düşmana ve dolayısile bütün bu harbin büyük mes'ulü olan İngiltereye altından kalkamıyacağı darbe indirilecektir. Çünkü bu düşmanı kırmakla kıt'ada İngilterenin son müttefikini de ortadan kaldırmış oluyoruz. Bu suretle Almanyayı ve bütün Avrupayı Hunların ve sonra da Moğol kabilelerinin istilâsı devrindenberi asla görülmedik bir tehlikeden kurtaracağız.

Gelecek müşkül günlerde bütün memleket nefesini kısmış bir halde sizinle beraberdir. Çünkü Allahın inayetile memlekete yalnız zaferi değil sulhun en esaslı şartını da getireceksiniz.»

Yeni 174 vatandaşımız

Ankara 9 (Telefonla) — Yeniden 174 kişi Türk vatandaşlığına alındı.

Şehir Tiyatrosu temsilleri

Tepebaşı Dram Kısmında
Bu akşam saat 20.30 da
H A M L E T
5 perde
Türkçesi Üniversite İngiliz Edebiyat Ş.

İstiklâl caddesinde Komedi kısmında
Bu akşam saat 20.30 da
K İ B A R L I K B U D A L A S I
5 perde
Türkçesi: Dr. Ali Süha Delilbaşı

Hadiseler Arasında — FELEK

Yalnız yaşıyan adamlar

Avrupa kıtasının en cenub noktası olan Yunanistanın Matapan burnundan gemi ile geçenler orada tekbaşına yaşıyan ihtiyar bir papaz bulunduğunu mutlaka öğrenirler. Çünkü her geçen gemi yıllardanberi bu asi kayalıkların üzerine tünemiş bir manastırda kendi kendine, medeniyetin bütün nimet ve külfetlerinden uzak olarak yaşıyan bu kocamış papazı düdükle selâmlar, bir kısmı da ona yiyecek ve içecek bırakır.

Bunlara biz çilekeş deriz. Vaktile nefsini ıslah için insanlara böyle çileler çektirirlerdi. Hatta Üsküdarda Çamlıca civarında çilehane diye bir yer vardı ki; şimdi enkazının bakiyyeleri kalmış mıdır, bilmem? Bu, yani insanın yıllarca kendi kendine yaşayabilmesi tıynetinin icablarına tamamen aykırı olduğu için çok güç bir şeydir. Pek az kimse bu cesareti gösterebilir. Frenkler bu adamlara (Ermite) derler ki; türkçesi (keşiş) olabilir ve münzevî manasına gelir. Hatta Bursada Uludağa bir ara (Keşiş dağı) denmesi vaktile bu dağın üzerinde münzevî papazlar bulunmasından ötürüdür derler.

Bu yazımda bahsetmek istediğim (yalnız adam) bu çilekeş adam değildir. Benim demek istediğim hareketlerinde, tavırlarında etrafında kimse yokmuş gibi, kendisi yapayalnız yaşıyormuş gibi densizcesine, tasasızca ve hatta terbiyesizcesine yaşıyan adamlardır. Size bir iki misal yazayım:

Bugünkü nakil vasıtalarının hali malûm. Öyle olmasa dahi, bu vasıtalarda oturmak için her yolcuya verilen yerin genişliği de malûm. Böyle olmasına rağmen iki kişilik bir kanapeye butlarını yayıp oturan ve yanındakine ancak bir kartvizit kadar yer bırakan adamın haline ne dersiniz? Yanına başka yolcunun oturduğunu, o kanapenin yarısı başkasına aid olduğunu düşünmiyen bu adam, yalnız yaşıyan adamdır.

Gene böyle kalabalık bir yerde olanca kuvvetile yüzünüze doğru aksıran, öksüren, geyiren ve bunları yaparken etrafındakileri görmiyen adam, yalnız yaşıyan adamdır.

Yolda yürürken size omuz vuran, ayağınıza basan, elindeki bastonunu, şemsiyesini veya kanı akan balık paketini üzerinize tasasızca süren adam yalnız yaşıyan adamdır.

Tramvaya binerken, inerken önündekini, yanındakini hiçe sayarak itekaka girip elâlemi saygısızca tedirgin eden adam, yalnız yaşıyan adamdır.

Bir umumî nakil vasıtasının pencerelerini mevsimli mevsimsiz, kimseye sormadan, nizamı düşünmeden ve içeridekilerin terli, hasta ve zayıf olmaları ihtimallerini aklına bile getirmeden evinin cumbasını açar gibi fütursuzca açan adam, yalnız yaşıyan adamdır.

Bunların kusuruna bakmamalı. Çünkü yalnız yaşadıkları için cemiyet ve medeniyet terbiyesinden nasib alamamışlardır. Kendilerini dağ başında tek ve tenha sanırlar. Bunlara yapılacak muamele ne çıkışmak, ne hiddetlenmek, ne şikâyet etmektir. Mümkünse bunlara cemiyette yaşamakta olduklarını hatırlatmaktır; amma mümkünse?
üymvlerbpapasınrinvagtgpÖApo

B. FELEK

Acı bir ölüm

Tüccardan Veli Alemdar oğlu ve Şükrü, Kemal Alemdarların yeğenleri Fenerbahçe atletlerinden,

HİLMİ Alemdar

muztarib bulunduğu hastalıktan şifayab olamıyarak genc yaşında vefat etmiştir.

Cenazesi bugünkü cuma günü Göztepede İstasyon caddesinde 38 numaralı Gazi Osmanpaşa köşkünden saat onda kaldırılarak Caddebostanında ihzar olunan motöre bindirilerek 10,30 da hareketle Sirkeci iskelesine çıkarılacak, saat 11,30 da Sirkeciden hareketle Fatih camiinde cuma namazını müteakib cenaze namazı kılınarak Edirnekapı şehidliğindeki aile kabristanına defnedilecektir. Mevlâ rahmet eyliye.

ASKERLİK İŞLERİ

Şubeye davet

Üsküdar Askerlik şubesinden:

Şubemizde kayıdlı yedek piyade teğmen 47599 kayıd numaralı İbrahim oğlu Bülent, piyade teğmen 48015 kayıd numaralı Muhtar oğlu Natık, piyade teğmen 37450 kayıd numaralı Zafer oğlu Muzaffer, süvari teğmen 41941 kayıd numaralı Sabri oğlu Hayri, topçu teğmen 44695 kayıd numaralı Nihad oğlu Saim Semih, topçu teğmen 48530 kayıd numaralı Nafi oğlu Cavidin derhal şubeye müracaat etmeleri. Müracaat etmiyenler hakkında kanunî muamele yapılacağı.

YENİ ESERLER

İslâm - Türk Ansiklopedisi

20 nci nüshası mühim makaleleri muhtevi olarak intişar etmiştir. Tanzimat ve Âli Paşanın memleketin içtimaî bünyesini sarsan icraatı hakkında Eşref Edibin makalesinden sonra, Allah telâkkisi hakkında beşerin geçirdiği dalâlet devirleri ve islâmiyetin bu hususta başardığı büyük ve eşsiz inkılâba dair Ömer Rıza Doğrulun mühim tetkikleri, İslâm Ansiklopedisinde Allah maddesini yazan misyonerin kim olduğu, nasıl ve ne için çalıştığı hakkında bir yazı, Âli ismindeki ülema ve şairlere dair M. Şakir, İbrahim Alâeddin, Abdullah Zihni, Sadeddin Nüzhetin makaleleri, Âli askerî şûra ve sıhhî şûra hakkında General Pertev ve doktor Cudinin makaleleri vardır. Mütaleası tavsiye olunur.

BULMACA

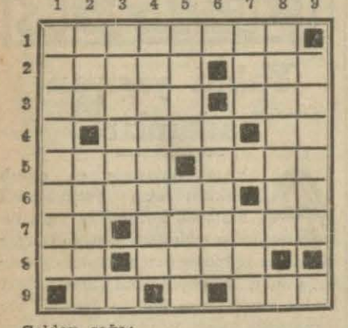

Soldan sağa:

1 — Eskiden kullandığımız paralardan. 2 — Bir edat, üye. 3 — Az, saçı hastalıklı. 4 — Uçucu, nota. 5 — Hayvan yavrusu, eski komiklerimizden. 6 — Yunan filozoflarının piri, çağırma edatlarından. 7 — Bir harfin okunuşunun tersi, bir vilâyetimiz. 8 — İşaret sıfatı, hıristiyanların ruhani şefi. 9 — Bir edat, bir sayı.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Sonradan kazanılmış. 2 — Cefa, bakliyattan biri. 3 — İlk harfinin altına bir işaret korsanız «pirinç olur. 4 — Zehirli hayvanlardan birinin büyükçesi (iki kelime). 5 — Zivanadan çıkmış, nezir. 6 — Bir erkek ismi. 7 — Bir emir, Allah. 8 — Ötedenberi. 9 — Alanyanın eski ismi.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	M	E	R	T	E	B	E	■	İ
2	E	C	İ	R	■	E	R	İ	K
3	Z	E	V	A	T	■	İ	S	E
4	B	■	E	K	R	E	M	■	N
5	A	K	■	Y	A	L	E	L	■
6	H	A	R	A	B	■	K	İ	K
7	A	Y	A	■	Y	O	■	Z	Ü
8	■	S	İ	L	A	H	Ş	O	R
9	Ş	İ	F	A	■	A	İ	L	E

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Madlen 26913 hesab No. sile Sandığımızdan aldığı 15000 liraya karşı Beyoğlunda eski Kamerhatun mahallesinin Hamalbaşı sokağında kâin üç ayrı senedle tasarruf eylediği üç gayrimenkulünü birinci derecede ipotek etmiştir.

Dosyada mevcud tapu kaydında Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinin Hamalbaşı sokağında eski 46-48 yeni 48-50 No. lı hududu şarkan ev 17, apartıman 7, şimalen pasaj 13, ev 14, garban pasaj, yol, cenuben apartımanla mahdud işbu 12 parsel ile 14 parsel arasında müşterek 17 parsel bulunan 70 metre murabbaı miktarında dükkân ve ev ve ayni mahalle ve sokakta eski 48-48 Mü. yeni 52-54 No. lı şarkan ev 12, 9, 17, şimalen apartıman 15-16 yol, garben apartıman 15, 16, cenuben pasaj 13 yolla mahdud 115 metre murabbaı miktarında işbu 14 parsel No. lı mahalle 12 parsel arasında müşterek 13 parsel bulunan dükkân ve ev ve ayni mahallenin Tutiodaları çıkmazında eski 50/1, 2 Mü. yeni 6 No. lı, şarkan çıkmaz yol, şimalen ev 14, garben ev 12, cenuben apartıman 11 le mahdud 41 metre murabbaı ev ikraza esas olan muhammen raporunda ayni mesahayı havi olup umum binalar kârgir, çatı örtüsü ahşabdır. Her üç ev dörder buçuk katlı ve bölme duvarları müşterektir. Her üç evde 8 er oda, dörder sofa, üçer halâ ve birer dükkân ve müşterek geçidden geçilen arkada ikişer katlı 18 dükkân ve terkos, elektrik ve havagazı tesisatı vardır. Vadesinde borcun verilmemesinden dolayı hakkında yapılan takib üzerine 3202 No. lı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ıncı maddesine göre satılması icab eden yukarıda yazılı dükkânları olan üç evin tamamı bir şartname ile ve üçü kül halinde ve bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kadına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek istiyen (4750) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalardan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borcluya aiddir. Arttırma şartnamesi 9/10/941 tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere Sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu malûmat da şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve telâkki olunur. Birinci arttırma 1/12/941 tarihine musadif pazartesi günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 17/12/941 çarşamba günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müspitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 40/1527 dosya No. sile Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

***

DİKKAT

Emniyet Sandığı: Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek istiyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin %40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (9024)

Sahib ve Basmuharriri: YUNUS NADİ
Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

Müessesemiz için aşağıdaki şartlar dahilinde on aded birinci sınıf elektrik ustası ve iki aded otomatik telefondan anlar telefoncu alınacaktır:

1 — Büyük fabrikalarda veya santrallarda çalışmış olmak,
2 — Askerlik hizmetini yapmış bulunmak,
3 — Ustabaşıların San'at mektebi mezunu olmaları şarttır.

VERİLECEK ÜCRET:

Karabükte Müessese Müdürlüğünde yapılacak imtihanda muvaffak olanlara ihtisasına göre beş yüz kuruşa kadar yevmiye verilecektir.

Bu şeraiti haiz bulunanların aşağıdaki yazılı vesaikle birlikte Karabükte Müessese Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur.

1 — 941 askerlik yoklamasını havi nüfus cüzdanı
2 — Polis hüsnühal kâğıdı
3 — Aşı kâğıdı
4 — Varsa hizmet vesikası
5 — 1 boy, 6 vesika fotografı. (8779)

Satılık Köknar ve Çam Tomrukları
Devlet Orman İşletmesi Düzce Revir Âmirliğinden:

Devlet Orman İşletme Düzce Revirinin Düzce-Bolu sosesi üzerinde Tatava deposunda istifte mevcud 917 aded muadili 726 metre 653 desimetre küp köknar ve 71 aded muadili 25 metre 863 desimetre küp çam tomrukları 18/10/941 cumartesi günü saat 12 de Düzce Revir Âmirliğinde açık arttırma ile satılacaktır. Köknar tomruklarının beher metre küpünün muhammen kıymeti 10 lira, çam tomruklarının beher metre küpünün muhammen kıymeti 12 liradır. Şartnameleri İstanbulda Orman Çevirge Müdürlüğü, Ankarada Orman U. Müdürlüğünde görülebilir. Fazla tafsilât ve listeler Düzce Revir Âmirliğinden, tomruklar yerinde görülebilir. Taliblerin % 7,5 teminat ve evrakı lâzimelerile ihale günü ve saatinde Düzcede Revir Âmirliğinde müteşekkil Komisyona müracaatleri. (8918)

MUHASEBE MEMURU ALINACAK
Sümer Bank Deri ve Kundura Sanayii Müessesesinden:

Beykozda Deri ve Kundura Fabrikamızda çalıştırılmak üzere müsabaka ile dört muhasebe memuru alınacaktır. Taliblerin:

a. — **Askerliğini yapmış olmaları,**
b. — **En az orta tahsil görmüş olması,**
c. — **Muhasebe işlerinde çalışmış veya Ticaret mekteblerinden mezun olması,**
d. — **25 - 35 yaş arasında olması,**

lâzımdır. Barem dahili olan bu memurivetler için 3659 No.lı kanun ahkâmına tevfikan ve kadro müsaadesi dahilinde 120 liraya kadar aylık verilecektir.

Taliblerin 13/10/941 tarihine kadar bizzat veya tahriren müracaatleri ve hüviyet cüzdanı, mekteb şehadetnamesi, askerlik terhis tezkeresi, hüsnühal veya hizmet kâğıdı, 1941 askerî durum kâğıdı ve tercümei hal varakasını bir istidaya raptan İstanbulda Yenipostane arkasında Baker hanında Müesseseye göndermeleri.

Maliye Vekâletinden:

1 — Vekâlet ihtiyacı için dört bin top matbaa kâğıdı üzerine bir ve iki bin top matbaa kâğıdı üzerine iki taraflı olarak bastırılacak muhtelif eb'ad ve nümunede on beş milyon aded cetvelin baskısı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli beş bin altı yüz liradır.
3 — Muvakkat teminatı dört yüz yirmi liradır.
4 — Şartnamesi bedelsiz olarak Ankarada Levazım Müdürlüğünden, İstanbulda Dolmabahcede Maliye Vekâleti Evrakı Matbua Ambarından verilir.
5 — Eksiltme 20 teşrinievvel 941 pazartesi günü 15,30 da Vekâlet Levazım Müdürlüğünde müteşekkil Eksiltme Komisyonunca yapılacaktır.

İsteklilerin 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgeler, muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektubile birlikte tayin olunan gün ve saatte kanunun tarifatı dairesinde Komisyona müracaatleri. «7340» (8878)

Elbise Diktirilecek
Devlet Demiryolları 6 ncı İşletme Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Reisliğinden:

Muhammen bedeli «18718» lira olan işletmemiz memur ve müstahdemini için «821» takım kışlık elbise, «315» aded palto ve «570» aded kasketin yalnız kumaşları idarece verilmek, astar, düğme, sırma, alâmeti farika ve bilcümle masrafları müteahhide aid olmak üzere şartname ve mukavelesi veçhile dikimi 17/10/941 cuma günü saat 15 te kapalı zarf usulile Adanada İşletme Müdürlüğü binasında Komisyonumuzca ihale edilecektir.

Bu ise girmek istiyenlerin «1403.85» liralık muvakkat teminat akçelerile kanuni ikametgâh vesikası, hüviyet cüzdanı, 941 yılı Ticaret Odası vesikası ve bu işteki ehliyetlerini gösterir vesikalarını ve teklif mektublarını ihale günü muayyen olan saatten bir saat evveline kadar 2490 numaralı kanunun emrvelediği şartlara uygun olarak Komisyon Reisliğine vermeleri veya göndermeleri lâzımdır. Postadaki gecikmeler nazarı itibara alınmaz.

Bu ise aid mukavele ve şartname projeleri Haydarpaşa, Ankara, Adana, Konya garlarile Adanada 6 ncı İşletme Komisyon Reisliğinden bedelsiz olarak verilir. (8663)

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesenize ve hem de sıhhatinize faydalıdır. BİR KUŞTÜYÜ YASTIK 1 LİRADIR

Yastık, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakcılar, Ömer Balioğlu Kuş Tüyü fabrikası Telefon: 23027

Maarif Vekilliğinden:
San'at okullarına meslek dersleri ve atelye öğretmenleri alınacaktır

San'at okullarına:

1 — Radyo ve telsiz telgraf işlerini,
2 — Telefon ve telgraf makineleri tesis ve tamiri işlerini,
3 — Her nevi motör tamiri işlerini,
4 — Tesviye, freze, torna ve ince tesviye işlerini,
5 — Demircilik «sıcak, soğuk» ve kaynakcılık işlerini,
6 — Elektrik tesisatı ve makineleri tamiri işlerini,
7 — Makine ve inşaat ressamlığını,

Nazarî ve pratik olarak bilen teknisyen, ustabaşı ve ustalar alınacaktır.

Talibler nazarî ve amelî olarak bir imtihana tâbi tutulacaklar ve göstereceksleri kabiliyetlere göre ücret veya maaşla tayin edileceklerdir.

Ecnebi memleketlerde tahsil etmiş veya atelyelerde çalışmış olanlarla San'at okulları ve imalâtı harbiye mezunları tercih edileceklerdir.

İmtihanlara ecnebi tabiiyetinde olanlar da girebilirler.

Taliblerin en geç 15 birincitesrine kadar Maarif Vekilliğine bir istida ile müracaatleri. «7183» (8701)

Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğünden:

Şehzadebaşı vevahud Bevazıd civarında 50 - 70 kişi alabilecek büyüklükte yurd olmağa elverişli kirahk bir bina aranmaktadır. «Kârgir bina tercih olunur». Bina sahiblerinin «23268» telefon numarasına müracaatleri. (8884)

DAKTİLO ARANIYOR

Bir malî müesseseye iyi türkçe ve almanca bilir bir Türk bayanı daktilo alınacaktır. Bu şeraiti haiz taliblerin (D. B.) rumuzile İstanbul 176 posta kutusu adresine yazile müracaatleri.

Trabzon Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konan iş: «15348.26» lira muhammen keşif bedelli Trabzon Lisesi mutfak vesair noksanlarının ikmali işi kapalı zarf usulile ve vahidi fiat esası üzerinden eksiltmeye konmuştur.
2 — Bu işe aid sartnameler ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Yapı işleri umumî ve fennî şartnamesi,
E — Vahid fiat listesi,
F — Hususî şartname, mesaha ve keşif cetveli.
İstekliler bu işe aid evrakı Trabzon Nafıa Müdürlüğünde görebilirler.
3 — Eksiltme 27 ilkteşrin pazartesi günü saat «15» te Trabzon Nafıa Müdürlüğü odasında yapılacaktır.
4 — İsteklilerin «1151» lira «12» kuruşluk muvakkat teminat mektubile 941 malî yılına aid Ticaret Odası vesikası ve ihale gününden «tatil günleri haric» en az üç gün evvel Vilâyet makamına müracaatle bu işe girebilmek için alacakları vesikayı teklif mektubları içine koymaları lâzımdır.
5 — Teklif mektublarının 27 ilkteşrin 941 pazartesi günü saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri.
6 — Postada vaki teahhurlar kabul edilmez. (8824)

Ehemmiyetle nazarı dikkate:

İspartada imal edilmiş her kaliteden en güzel halılar İstanbul Sirkeci caddesi Hamidiye Türbesi yanında

(ISPARTA HALI PAZARINDA) Satılmaktadır.

En müşkülpesent müşterilerini memnun edecek nümuneler mevcud olduğu gibi her kalitede ve eb'adda sipariş de kabul olunur.

Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Dekanlığından:

Fakülteye alınacak burslu talebenin yazılı imtihanları 15 ve 16 ilkteşrin 1941 günlerinde yapılacaktır.

Ayda kırk lira harçlık alarak talebe olmak istiyenlerin nihayet birinciteşrinin 13 üncü pzaartesi akşamına kadar Fakülteye kaydedilmiş olmaları lâzımdır. «6803» (8329)

Maliye Vekâletinden:

1 — Vekâlet ihtiyacı için malzemesi Vekâletten verilmek diğer evrakları müteahhide aid olmak üzere muhtelif eb'ad ve nümunede 292500 cild koçanın tab ve teclidi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli on beş bin yedi yüz liradır.
3 — Muvakkat teminatı bin yüz yetmiş yedi lira elli kuruştur.
4 — Şartnamesi bedelsiz olarak Ankarada Levazım Müdürlüğünden, İstanbulda Dolmabahcede Maliye Vekâleti Evrakı Matbua Ambarından verilir.
5 — Eksiltme 20 teşrinievvel 941 pazartesi günü saat 14,30 da Vekâlet Levazım Müdürlüğünde müteşekkil Eksiltme Komisyonunca yapılacaktır.

İsteklilerin 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgeler, muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektubile birlikte tayin olunan gün ve saatte kanunun tarifatı dairesinde Komisyona müracaatleri. «7338» (8877)

ÖKSÜRENLERE KATRAN HAKKI EKREM

Satılık Çam Tomruğu
Tavşanlı Mahya Eğrigöz Münferid Orman Bölge Şefliğinden:

1 — Bölgemize aid Tavşanlı kazasının Mahya Eğrigöz Devlet ormanlarında mevcud ve 941 senesi kat'iyatından mütehassıl «2235» aded muadili «1334» metre mikâb «673» desimetre mikâb numaralı, damgalı, kabukları soyulmuş ve baş kesme payları mevcud çam tomruğu açık arttırma ile satışa çıkarılmıştır.
2 — Arttırma 13/10/941 tarihine musadif pazartesi günü saat 14 te Tavşanlı kazasında Eğrigöz Mahya Münferid Orman Bölge Şefliği binasında toplanacak olan Satış Komisyonu huzurile icra edilecektir.
3 — İşbu tomruklardan «431» aded muadili «255» metre mikâb «392» desimetre mikâb miktarı Balı köy istasyon deposunda ve «1804» aded muadili «1079» metre mikâb «281» desimetre mikâb miktarı Çatak mevkii ara deposundadır.
4 — Bu tomrukların Balıköy istasyon deposunda talibine teslim edilmek şartile beher metre mikâbına muhammen bedel «18» lira «43» kuruş ve Çatak ara deposunda talibine teslim edilmek şartile beher metre mikâbına muhammen bedel «15» liradır.
5 — Teminat akçesi % 7.5 hesabile «1567» liradır.
6 — Bu ise aid açık arttırma şartnameleri Ankara, İstanbul, Kütahya Orman Çevirge Müdürlüklerile Dursunbey Devlet Orman İşletmesi Revir Âmirliği ve Bölgemiz satış dosyasında mevcuddur.
7 — Taliblerin ihale gününde hazır bulunmaları ve bu hususta fazla malûmat almak istivenlerin Bölge Şefliğimize müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Muhabere memuru aranıyor

Türkçe muhaberatla türkçe ve fransızca lisanlarına aşina, tercümeye muktedir bir Türk genci aranıyor. Taleb edilen ücret bildirilerek taliblerin (Muhaberat) rumuzile 176 posta kutusuna tahriren müracaatleri.

İzmir Belediye Reisliğinden:

Belediyemize merbut Kültürpark, İzmir Enternasyonal Fuarı ve Turizm İdaresi için aşağıda yazılı evsafı haiz bir müdürle bir yazı işleri şefi ve mütercim alınacaktır.

300 lira aylık ücretli ve ihtisas mevkii olan,

1 — Müdürlük için:

A — Yüksek tahsil görmüş olmak, «Güzel San'atlar Mimarî şubesinden mezun olan» veya daha evvel turizm ve fuar işlerinde ihtisas sahibi olduklarını isbat edenler tercih olunur.

B — İngiliz, Alman ve Fransız dillerinden birine vâkıf bulunmak, «iki veya her üçünü birden bilen tercih olunur.»

C — Askerlik fili hizmetini ifa etmiş bulunmak,

D — Şimdiye kadar çalıştığı müesseselerden bonservisi bulunmak.

2 — 170 lira aylık ücretli vazı işleri şefliği ve mütercimlik için:

A — En az lise mezunu olmak «Yüksek mekteb mezunu tercih edilir.»

B — Yabancı dillerden «İngilizce, fransızca ve almanca» birine vâkıf olmak, «fazla dil bilen tercih olunur.»

C — Muhabere ve dosya işlerine vukufu olmak ve her hangi bir mevzu üzerinde düzgün yazı yazabilmek, «eser telif etmis olanlar tercih olunur.»

D — 1 inci maddenin C ve D fıkralarında yazılı şartlar bu vazife için de aranacaktır.

3 — Taşradan yapılacak müracaatler için nüfus hüviyet cüzdanı, mekteb şehadetnamesi, askerlik terhis vesika suretlerile tamüssıhha olduklarına dair bir hekim raporu ve 10 X 15 eb'adında bir fotograf ve hal tercümesi gönderilecektir. İsteklilerin 20/10/941 pazartesi günü akşamına kadar bir istida ile Belediye Reisliğine müracaatleri ve ayrıca adreslerine bildirilecek müsabaka imtihanı gününde İzmirde bulunmaları lüzumu ilân olunur. «4045» (8703)

Çay Belediye Reisliğinden:

On beş gün müddetle eksiltmeye konulan bina mevcud 220 X 380 volt 50 periyot yirmi beşer beygirlik yeni veya kullanılmağa elverişli müstamel iki motörle çift taşlı elektrikli montaj dahil 2870 bedeli kesifli kara değirmeni tesisine talib çıkmadığından ihalesi on gün daha uzatılmıştır.

Taliblerin 16/10/941 ihale gününden evvel Çay Belediyesine müracaatleri ilân olunur. (9031)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İstanbul Şubesinden:

Burdurda sabık Müftî Bay Hacı Mehmed Refet adına yazılı «D» sınıfından birlik 14868 numaralı bankamız hisse senedi kaybedilmiş olduğundan artık hükmü kalmadığı ve sahibine başka numaralı yeni bir sened verileceği bildirilir. (9018)

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Müdiriyetimiz muamelât memurları için «54» takım resmî elbise ile «54» aded kasket ve «54» çift fotin yaptırılması açık eksiltmeye konulmuştur. Bir takım elbise ve bir aded kasketle bir çift fotinin muhammen bedeli «43» liradır.

Muvakkat teminatı «182» liradır.

Eksiltme 27/10/941 pazartesi günü saat 15 te müdirivetimiz binasında yapılacaktır. Taliblerin ayni gün ve saatte müdiriyetimiz binasında kurulu komisyona, şartnameyi ve nümuneyi görmek için de Ş. 3 Müdürlüğüne müracaatleri. (9032)

DİŞ TABİBİ veya Permili Dişçi aranıyor

Karadeniz sahilinde bir vilâyette hazır bir muayenehanede müşterek çalışmak üzere bir diş tabibi veya bir permili dişçi aranıyor. Malûmat hususunda Bahçekapıda Rahvancılar sokak Rıdvan Han **ŞARK DİŞ DEPOSUNA** müracaat edilmesi.

İş arıyorum

Her gün iki saat çalışmakla bir ticarethanenin resmi defterlerini muhasebe usulü dairesinde tanzim etmek üzere iş arıyorum.

Saat 10 dan 12 ye ve 15 ten 17 ye kadar 20374 numaraya telefon edilmesi.

Dr. İhsan Sami İstafilokok Aşısı

İstafilokoklardan mütevellid (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.

Divanyolu No. 113

Zayi — İstanbul deniz komutanlığından aldığım askerlik vesikamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

Galata Mahmudiye caddesi No. 17 de 323 doğumlu Mehmed Bilici

Kiralık möbleli bir oda

Sultanahmed Mehmedpaşa yokuşu 21 No. ya müracaat.

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	18,03 Fasıl sazi
7,33 Müzik (Pl.)	18,40 Swing orkes.
7,45 Haberler	19,00 İktısad saati
8,00 Müzik (Pl.)	19,15 Swing orkes.
8,30 Evin saati	19,30 Haberler
★	19,45 K. Türk mü.
12,30 Program	20,15 Rad. Gazetesi
12,33 Türküler	20,45 Şarkılar
12,45 Haberler	21,00 Ziraat ta.
13,00 Şarkılar	21,10 Temsil
13,30 Müzik (Pl.)	22,00 Orkestra
★	22,30 Haberler
18,00 Program	22,45 Orkestra
	23,00 Kapan.

AYDA 3 LİRA TAKSİTLE

Meşhur fabrikaların Bay ve Bayanlara mahsus altından ve kromdan mamul her nevi cep ve kol saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Emsali gibi **15** sene teminatlıdır. Taşradan sipariş etmek isteyenlere katalok gönderilir. Saat deposu: İstanbul, Sirkecide, Liman hanı sırasında Yelkenci hanında No. 8

Zayi beyanname
Antalya Umumî Nakliya Türk Anonim Şirketinden

İstanbul Dahilî Ticaret ve İhracat Gümrüğünün 3625 numaralı ve 5/3/941 tarihli dahilî ticaret beyannamesi kaybedilmiştir. Zuhurunda hükmü olmadığı ilân olunur.

Maliye Vekâletinden:

1 — Vekâlet ihtiyacı için malzemesi Vekâletten verilmek, diğer masraflar müteahhide aid olmak üzere muhtelif eb'ad ve nümunede seksen bin aded defterin tab ve teclidi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli on yedi bin yetmiş liradır.
3 — Muvakkat teminatı 1280 lira 25 kuruştur.
4 — Şartnamesi bedelsiz olarak Ankarada Levazım Müdürlüğünden, İstanbulda Dolmabahcede Maliye Vekâleti Evrakı Matbua Ambarından verilir.
5 — Eksiltme 20 teşrinievvel 941 pazartesi günü saat 11 de Levazım Müdürlüğünde müteşekkil Eksiltme Komisyonunca yapılacaktır.

İsteklilerin 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgeler, muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektubile birlikte tayin olunan gün ve saatte kanunun tarifatı dairesinde Komisyona müracaatleri. «7339» (8879)

KİMYEVÎ MADDELER SATIŞI
HALK BANKASI T. ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Aşağıda müfredatı ve isimleri yazılı kimyevî maddeler ufak partiler halinde ve açık arttırma ile hizalarında gösterilen tarihlerde satılacaktır. Bu maddelerle doğrudan doğruya alâkalı san'at sahib ve müesseselerinin İstanbulda Yenipostane civarında İstanbul Halk Sandığı binasında müteşekkil Komisyona muayyen gün ve saatte müracaatleri ilân olunur.

Arttırma günü ve saati	Maddenin ismi	Miktarı Kilo
13/10/941 Saat 14	Vulkaolt Merkapto	2000
» » »	» D	1000
» » »	» D. M.	1000
» » »	» F.	1250
» » »	İgepal C.	350
20/10/941 Saat 14	Tanigan	500
» » »	Acide Oxalique	1000
» » »	Bisulfite de soude	2000
» » »	Nourinax	100

Kabataş Erkek Lisesi Satınalma Komisyonundan:

Okulumuz pansiyonunun 17 kalemden ibaret şartnamesinde musarrah 3268 lira 75 kuruş muhammen bedelli çamaşır yıkama işi açık eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 16/10/941 perşembe günü saat 2,30 da Beyoğlu İstiklâl caddesi İstanbul Liseler Muhasebeciliğinde yapılacaktır. İlk teminat 245 lira 16 kuruştur. İsteklilerin teminat makbuzlarile yeni yıl Ticaret Odası vesikalarını hâmilen müracaatleri. (8731)

İstanbul Mıntaka Liman Reisliğinden:

Ferah vapuru hâdisesinde şehid olan gemi zabitan ve mürettebat ailelerine gemi sahibi tarafından verilecek ikramiye miktarını gösterir müfredatlı liste muhteviyatı Beyoğlu Üçüncü Noterliğine teslim edilmiştir.

İstihkak sahiblerinin muhakimi aidesinden istihsal edecekleri veraset ilâmile mezkûr noterliğe müracaat ve listedeki isimleri hizasında gösterilen miktarın hiçbir vergi kaydına tâbi tutulmıyarak tamamen lüzumu ilân olunur. (8351)

İstanbul Belediyesinden:

Hesab İşleri Müdürlüğü kadrosunda münhal bulunan 50.— lira ücretli ve 15.— lira maaşlı memurluklar için 15/10/941 tarihine musadif çarşamba günü saat ikide yalnız orta mekteb mezunları arasında müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Aşağıda yazılı evsafı haiz olanların 13/10/941 pazartesi günü akşamına kadar Belediye Riyasetine istida ile müracaat ederek istenilen vesaiki vermeleri ve tayin edilen gün ve saatte Belediye merkez binasında hazır bulunmaları lâzımdır.

1 — Türk olmak, 2 — 18 yaşını ikmal etmiş bulunmak, 3 — Askerlikle alâkası bulunmamak, 4 — 30 yasından yukarı olmamak.

İstenilen vesaik: 1 — Hüvivet cüzdanı, 2 — Askerlik vesikası, 3 — Mekteb diploması, 4 — Doğruluk kâğıdı, 5 — 4,5 X 6 eb'adında 4 aded fotograf. (9009)

SÜTLÜCE MADENÎ EŞYA FABRİKASI

Müdürlüğünden: Fabrikamızda birinci sınıf **TESVİYECİ, TORNACI ve DÖKÜMCÜ USTALARİLE KALFALARINA** ihtiyac vardır. Taliblere imtihanda tebeyyün edecek liyakatlerine göre yevmiye verilecektir. Askerlikle alâkası olmıyan usta ve kalfaların Fabrika Müdürlüğüne müracaatleri.

Sivrihisar Belediye Reisliğinden:

Sivrihisar Belediye eczanesinin ihtiyacı olan 1120 lira 12 kuruşluk mualece 26/9/941 tarihinden 10/10/941 tarihine kadar on beş gün müddetle münakasava konulmuştur. Talib olanların ilâc listesi ve şeraiti Belediyemizden öğrenmeleri. (8810)

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Müdiriyetimiz emniyet âmirleri için «19» takım resmî elbise ile «19» aded kasket ve «19» çift fotin yaptırılması acık eksiltmeye konulmuştur. Bir takım elbise ve bir aded kasketle bir çift fotinin muhammen bedeli «49» liradır. Muvakkat teminatı «67» liradır. Eksiltme 27/10/941 pazartesi günü saat 15 te müdiriyetimiz binasında yapılacaktır. Taliblerin ayni gün ve saatte müdiriyetimiz binasında kurulu komisyona, şartnameyi ve nümuneyi görmek için de Ş. 3 Müdürlüğüne müracaatleri. (9033)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Trabzon şubemiz için muktazi on iki kalem evrakı matbua vesaire pazarlıkla ihale edilecektir. İsteklilerin pazarlığa iştirak etmek üzere 15/10/941 carşamba günü saat on beşte Galata rıhtımındaki umum müdürlük binasında toplanacak olan satınalma komisyonuna müracaatleri. (9037)

Merkez Hâl Müdürlüğünden:

Hâlde 132 numaralı karpuz ve kavun sergisinin müsteciri Bilâl ve Ömer terki ticaret ettiklerinden mumaileyhlerde alacağı olan müstahsillerin bir ay zarfında müracaat etmeleri. (9029)